

Univerzita Palackého v Olomouci

Filozofická fakulta

Bakalárska práca

**The Fosters – zobrazenie rodiny
na ABC Family**

Lenka Hľadajová

Katedra divadelných a filmových štúdií

Vedoucí práce: Mgr. Jana Jedličková

Studijní program: Teorie a dějiny dramatických umění

Olomouc 2015

Prehlasujem, že som bakalársku prácu na tému The Fosters – zobrazenie rodiny na ABC Family vypracovala samostatne za použitím v práci uvedených prameňov a literatúry. Ďalej prehlasujem, že táto bakalárska práca nebola využitá k získaniu iného alebo toho istého titulu.

Dátum

.....

podpis

Rada by som touto cestou vyjadrila poďakovanie Mgr. Jane Jedličkovej za cenné rady a trpezlivosť pri vedení mojej bakalárskej práce.

Dátum

.....

podpis

OBSAH:

1. ÚVOD	5
2 TEORETICKÁ ČASŤ	8
2.1 Metodológia	8
2.2 Kritika literatúry a prameňov	10
2.3 Terminológia	12
2.3.1 Definícia rodiny	12
2.3.2 Identita a gender	13
2.3.3 Seriál a žáner	18
3. ANALYTICKÁ ČASŤ	23
3.1 Kontext	23
3.1.1 ABC Family	24
3.1.1.1 Propagácia seriálu The Fosters	25
3.1.2 Zákon DOMA	26
3.1.3 Zobrazenie rodiny v americkom seriáli	28
3.2 The Fosters	37
3.2.1 Práca so žánrom v seriáli	40
3.2.1.1 Žáner mydlová opera	41
3.2.1.2 Subžáner rodinné drama	43
3.3 Typológia postáv	48
3.3.1 Gendrové role	52
4. ZÁVER	57
Zoznam použitých prameňov a literatúry	59
Pramene	59
Literatúra	59
Elektronické zdroje	61
Zoznam príloh	65

1. ÚVOD

Obecným východiskom a hlavným prameňom mojej bakalárskej práce je seriál *The Fosters*¹. Televízia hrala dôležitú úlohu nielen v minulosti, ale aj v súčasnosti a ovplyvňuje celú spoločnosť. „Televízia sa stala významným členom amerických rodín. Menej ako 1% amerických rodín nemá televízor“².

V práci sa zameriavam na americkú rodinu v seriáli *The Fosters* a zisťujem, ako televízia ABC Family reprezentuje tento fenomén v súčasnej dobe. Venujem sa otázke americkej rodiny v súvislosti so zmenou zákona v Spojených štátoch amerických, ku ktorej došlo v roku 2013. Ide o zákon známy pod názvom DOMA (*Defense of Marriage Act*), ktorého úpravy ovplyvnili americký seriál *The Fosters* (Opatrovníci)³.

Vo svojej práci sa zameriavam predovšetkým na 1. sériu seriálu, ktorá bola vysielaná od 3. júna 2013 do 24. marca 2014 a tvorilo ju 21. epizód. V seriáli *The Fosters* sledujem premenu obrazu americkej rodiny, kde rodičia tvoria dve lesbické ženy.⁴ Tému práce som si vybrala po dlhšom uvažovaní nad rodinnými seriálmi. Zaujal ma práve tento seriál, pretože sa odlišoval od ostatných amerických rodinných seriálov vysielaných televíziou ABC Family.

The Fosters je rodinný drámatický seriál, ktorý sa odohráva v San Diegu v štáte Kalifornia. Rodina v seriáli *The Fosters* sa svojím zložením odlišuje od iných rodín v amerických seriáloch, a práve túto odlišnosť (ale aj prvky, ktoré sú naopak v zobrazení rodiny spoločné s ostatnými rodinnými seriálmi) analyzujem vo svojej bakalárskej práci. Dve ženy v lesbickom vzťahu tvoria spoločnú rodinu

¹ The Fosters 1.séria 2013-2014, 2.séria 2014-v čase písania práce stále pokračuje vysielanie seriálu.

² BRYANT, Jennings a J.Alison BRYANT. *Television and the American Family: Second Edition* [online]. 2001 [cit. 2015-01-12]. ISBN 9781410600172. Dostupné z: https://books.google.cz/books?id=VbSPAgAAQBAJ&pg=PT13&dq=television+and+the+american+family&hl=sk&sa=X&ei=QOQaVf7DOMftO-PkgMgJ&redir_esc=y#v=onepage&q=television%20and%20the%20american%20family&f=false

³ V texte používam oficiálny anglický názov seriálu *The Fosters*, pretože zatiaľ nebol uvedený žiadny preklad názvu seriálu do slovenského ale ani do českého jazyka. V celej svojej práci preto používam oficiálny názov seriálu. *The Fosters* by sme mohli preložiť ako Opatrovníci, Opatrovatelia, Vychovávateľia alebo aj Pestúnska starostlivosť

⁴ Žena, ktorú emocionálne, mentálne, psychologicky a/alebo sexuálne priťahujú ženy.

Dostupné z: http://www.homofobia.sk/uploaded/infotext_Zakladne-pojmy_Inakost_2011.pdf

s biologickým synom, dvojčatami (hispáncami), problémovým dievčaťom a jej bratom. V seriáli tak existuje fikčný svet, ale divákovi odráža ťažkosti, ktoré poznajú z reálneho sveta. Stretávame sa tu s problémami rôzneho druhu, ide napríklad o problémy detí, ich ťažkosti v škole či nevhodné správanie a podobne. Hlavnými postavami sú Stef a Lena. Stef pracuje ako policajka, v seriáli vystupuje skôr ako maskulínny typ, a Lena je zástupkyňa riaditeľa v škole, kde študujú všetky ich adoptívne deti a aj biologický syn Brandon. Lena vystupuje naopak skôr ako ženský typ. Podrobnejšie sa tejto problematike venujem v kapitole 3.3 pod názvom Typológia postáv a v podkapitole 3.3.1 Gendrové role. Je pre mňa veľmi zaujímavé sledovať, ako sa bude dej naďalej vyvíjať, keďže ide o súčasný seriál a počas písania práce vychádzali a stále vychádzajú nové časti. Takisto ma zaujíma, ako sa v ďalších epizódach bude vyvíjať samotná zobrazená americká rodina.

Môžeme povedať, že táto práca je prvá spomedzi výskumov, ktoré sa zaoberajú zobrazením rodiny v americkom seriáli *The Fosters* vysielanom na ABC Family. Ako metodológiu pre výskum som si zvolila zakotvenú teóriu, ktorá vychádza najskôr z práce s materiálom a až na jeho základe stanovujem kategórie a podkategórie použité pre analýzu skúmaných javov, ktoré sa zameriavajú na určitú oblasť po prvýkrát. Daná metodológia mi umožňuje výskum nastaviť najvhodnejšie vzhľadom k materiálu. Postupom svojej práce sa viac venujem v kapitole 2.1.

V súčasnej televíznej tvorbe sa stalo bežným, že je ťažké zaradiť seriál do jedného žánru, a tak je to aj v prípade seriálu *The Fosters*. Kombinuje prvky soap opery a rodinného seriálu. Toto spojenie žánrov je jedným z prvkov, ktoré ovplyvňujú, akým spôsobom je v ňom rodina zobrazená. Tieto dva žánre opisujem v samostatnej kapitole pod názvom Terminológia a v ďalších kapitolách už aplikujem prvky žánrov na americký seriál *The Fosters*.

Svoju prácu rozdeľujem na teoretickú a analytickú časť. V teoretickej časti sa venujem už spomínanej metodológii, ďalej kritike literatúry a prameňov a už takisto spomínanej terminológii. Analytická časť sa skladá z viacerých podkapitol, v ktorých rozoberám samotný seriál *The Fosters*. Túto časť teda tvoria podkapitoly, ktoré sa zaoberajú americkou televíziou ABC Family,

propagáciou seriálu, prácou so žánrom ale aj zobrazením rodiny v americkom seriáli.

Kompletná rada fikčného seriálu je analyticky bohatý materiál. Pre výskum svojej bakalárskej práce som si zvolila práve tento seriál, v ktorom môžem sledovať obraz rodiny v Spojených štátoch amerických, pretože sa podľa môjho názoru značne líši od veľkej časti podobných televíznych seriálov.

2 TEORETICKÁ ČASŤ

V teoretickej časti sa najskôr venujem vybranej metodológii. Popisujem proces kvalitatívneho výskumu a zakotvenej teórie. Po upresnení mojej metodológie sa venujem kritike literatúry a použitých prameňov. Popisujem literatúru ako aj iné typy prameňov, z ktorých čerpám vhodné informácie pre svoju bakalársku prácu. Hlavný prameňom je prvá séria amerického seriálu *The Fosters*. V poslednej podkapitole teoretickej časti sa venujem terminológii. Vymedzujem základné pojmy, s ktorými pracujem počas celej práce.

2.1 Metodológia

Po nadobudnutí informácií ohľadom vhodnej metodológie pre moju bakalársku prácu, som sa rozhodla pracovať so zakotvenou teóriou. Primárnym zdrojom pre metodológiu bola odborná literatúra s názvom *Základy kvalitatívneho výskumu*⁵, ktorá mi poskytla základné poznatky ohľadom zakotvenej teórie. Ako uvádzajú Strauss a Corbinová⁶, pod termínom kvalitatívneho výskumu rozumieme akýkoľvek výskum, ktorého výsledky sa nedosahujú pomocou štatistických procedúr alebo iných spôsobov kvantifikácie. Ďalej Strauss a Corbinová⁷ uvádzajú aj definíciu zakotvenej teórie, ktorej sa ja venujem, a to nasledovne: zakotvená teória je teória induktívne odvodená zo skúmania javu, ktorý reprezentuje. To znamená, že je odhalená, vytvorená a overená systematickým zhromažďovaním údajov, ich analýzou a teóriu vzájomné dopĺňuju. Nezačíname teóriou, ktorú by sme následne overovali. *Skôr začíname skúmanou oblasťou a nechávame, nech sa vynorí to , čo je v tejto oblasti významné.*

Hlavnou súčasťou zakotvenej teórie je kódovanie. Tento pojem uvádzajú Strauss a Corbinová takto: „*Kódovanie predstavuje operácie, pomocou nich sú*

⁵ STRAUSS, Anselm.,CORBINOVÁ, Juliet. *Základy kvalitatívneho výskumu, Postupy a techniky metódy zakotvené teórie*, Brno: Sdružení podané ruce, 1999, 196s. ISBN 808583460X

⁶ STRAUSS, Anselm.,CORBINOVÁ, Juliet. *Základy kvalitatívneho výskumu, Postupy a techniky metódy zakotvené teórie*, Brno: Sdružení podané ruce, 1999, 196s. ISBN 808583460X, s10.

⁷ STRAUSS, Anselm.,CORBINOVÁ, Juliet. *Základy kvalitatívneho výskumu, Postupy a techniky metódy zakotvené teórie*, Brno: Sdružení podané ruce, 1999, 196s. ISBN 808583460X, s14.

údaje rozobraté, konceptualizované a opäť zložené novými spôsobmi. Je to ústredný proces tvorby teórie z údajov“⁸.

Ďalej som sa oboznámila s textami v knihe *Kvalitatívna analýza textov: štyri prístupy*⁹, kde som sa dozvedela viac ohľadom rozdeľovania a používania zakotvenej teórie. Oboznámila som sa s kódovaním. Kódovanie, s ktorým pracujem vo svojej práci, sa delí na tri časti. Medzi ne patrí otvorené kódovanie, axiálne kódovanie a selektívne kódovanie. Kniha poskytuje vysvetlenie a oboznámenie sa s tromi kódovaniami využívaných v zakotvenej teórii. Najskôr pracujem s materiálom, ktorý som nazbierala počas študovania literatúry a hlavne môjho primárneho prameňa (prvá séria *The Fosters*) a neskôr vytváram kategórie a teórie.

V prvom rade pracujem s otvoreným kódovaním. Pojmy sú základný stavebný kameň teórie. Ako uvádzajú Strauss a Corbinová¹⁰, otvorené kódovanie je v metóde zakotvenej teórie analytickým procesom, kde sú pojmy identifikované a rozvíjané v zmysle ich vlastností a dimenzií. Základné analytické postupy, pomocou ktorých sa to dosahuje, sú kladenie otázok, získavanie údajov, zisťovanie podobností či rozdielov porovnávaním jednotlivých prípadov. Podobné udalosti a prípady sú označené a zoskupované do kategórií. Na začiatku svojej metodológie pracujem s určitým materiálom. V mojom prípade to je americký seriál *The Fosters*, pričom sa zameriavam na prvú sériu, ktorú pozorujem, analyzujem a vyberám všetky možné prvky, ktoré budú pre moju metodológiu a prácu významné. Pracujem s materiálom. Po vymedzení týchto prvkov a celkového materiálu postupne prechádzam k druhému kódovaniu, a to je axiálne kódovanie. Axiálne kódovanie, ako uvádzajú Strauss a Corbinová¹¹, je proces uvádzania subkategórií do vzťahu k nejakej kategórii. Tentoraz pracujem s materiálom, ktorý som nadobudla pri

⁸ STRAUSS, Anselm.,CORBINOVÁ, Juliet. *Základy kvalitatívneho vyzkumu, Postupy a techniky metódy zakotvené teórie*, Brno: Sdružení podané ruce, 1999, 196s. ISBN 808583460X, s39.

⁹ ŘIHÁČEK, Tomáš, ČERMÁK, Ivo, HYTYCH, Roman a kolektív. *Kvalitatívna analýza textu: štyri prístupy*, 1.vyd. Brno, Masarykova Univerzita, 2013. 190s. ISBN 978-80-210-6382-2

¹⁰ STRAUSS, Anselm.,CORBINOVÁ, Juliet. *Základy kvalitatívneho vyzkumu, Postupy a techniky metódy zakotvené teórie*, Brno: Sdružení podané ruce, 1999, 196s. ISBN 808583460X, s52.

¹¹ STRAUSS, Anselm.,CORBINOVÁ, Juliet. *Základy kvalitatívneho vyzkumu, Postupy a techniky metódy zakotvené teórie*, Brno: Sdružení podané ruce, 1999, 196s. ISBN 808583460X, s84.

otvorenom kódovaní a snažím sa jednotlivé údaje nejako prideliť. Posledné z troch kódovaní sa nazýva selektívne kódovanie. Už z názvu vyplýva, že celý môj materiál budem selektovať a vytvárať určité kategórie, ktoré budú vhodné pre moju bakalársku prácu. Najdôležitejšou úlohou bude správne vybrať centrálnu kategóriu. Výsledkom poslednej fázy kódovania sú kategórie, ktoré sa odrážajú v štruktúre analytickej časti.

2.2 Kritika literatúry a prameňov

Cieľom tejto kapitoly je predstavenie literatúry, z ktorej som čerpala pri písaní svojej bakalárskej práce. Metodológiu som čerpala z knihy *Základy kvalitatívneho výskumu a Kvalitatívna analýza textov: štyri prístupy*¹². Konkrétnejšie sa tejto literatúre venujem v kapitole, ktorá je určená pre metodológiu a metodologické postupy, s ktorými pracujem.

Televízia je mocné médium, ktoré sa veľmi rýchlo vyvíja. Tak rýchlo, ako sa vyvíja toto médium, sa vyvíja aj literatúra pre televíziu, televízne štúdiá, pričom sa menia aj samotné poznatky a informácie. Vzhľadom na to, že pracujem s novým seriálom vysielaným americkou televíziou, nebolo možné sa dostať k literatúre, ktorú by som vo svojej práci využila. O to je však práca zaujímavejšia, čo sa týka analýzy seriálu, pretože ide o môj vlastný výskum. Veľkým prínosom pre moju prácu boli odborné články, články fanúšikov, články v časopisoch, fanúšikovské portály a iné internetové stránky.

Medzi literatúru, z ktorej čerpám, som zaradila knihu *Umenie filmu*¹³ Davida Bordwella a Kristin Thompsonovej. Kniha sa síce zaoberá filmom, ale pre mňa je z hľadiska poznania a porozumenia základného rámca analýzy audiovizuálneho diela dôležitá, keďže aj seriál je audiovizuálnym dielom.

Vo svojej práci ďalej čerpám už len z literatúry, ktorá sa venuje televíznemu prostrediu. Ide o nasledujúce zdroje: *Television: Critical Methods*

¹² ŘIHÁČEK T, ČERMÁK I, HYTYCHR R, *Kvalitativní analýza textu: čtyři přístupy*. Brno: Masarykova univerzita, 2013, 187 s. ISBN 978-80-210-6382-2.

¹³ BORDWELL, David, THOMPSONOVÁ, Kristin. *Umenie filmu: Úvod do štúdia formy a štýlu*. 1. vyd. Praha : AMU, 2011. 680 s. ISBN 978-80-7331-217-6.

*and Applications*¹⁴, *The Queer Encyclopedia of Film and Television*¹⁵, *Television culture*¹⁶, *A Cultural Approach to Television Genre Theory*¹⁷. Film a televízia ako audiovizuálne sprostredkovanie sveta, *4th edition Television critical methods and applications*¹⁸. Taktiež pracujem s literatúrou *Internet drama and mystery television series*,¹⁹ *Umenie filmu: Úvod do štúdia formy a štýlu*,²⁰

Pramene

Primárnym zdrojom sú pre mňa seriály. Seriál *The Fosters*, konkrétne prvá séria. Samozrejme, že zdrojom sú aj epizódy z druhej série, z ktorej počas písania mojej práce stále vychádzajú nové časti. Zdrojom sú aj seriály *V siedmom nebi* a *Ženy z rodu Gilmoreovcov*, ktoré sa stali súčasťou mojej práce v rámci komparácie rodín, ktoré vystupujú v seriáloch. Taktiež v mojej práci čerpám aj zo sekundárnych zdrojov, ktorými sú napríklad bonusové materiály a promo ukážky od hlavných tvorcov seriálu ako aj internetové propagácie a v neposlednom rade rozhovory s tvorcami aj hercami. Taktiež pracujem s internetovými stránkami fanúšikov a diskusiami na internetových portáloch.

¹⁴ BUTLER, Jeremy G. *Television: Critical Methods and Applications*. 1st edition. Mahwah and London: Lawrence Erlbaum Associates, 2007. 512 p. ISBN 0-8058-5415-0

¹⁵ SUMMERS, Claude J. *The queer encyclopedia of film*. San Francisco: Cleis Press, c2005, xix, 316 p. ISBN 978-157-3442-091.

¹⁶ FISKE, John. *Television culture*. 2nd ed. New York: Methuen, 1987, viii, 353 p. ISBN 04-169-2440-9.

¹⁷ ALLEN, Robert Clyde a Annette HILL. *The television studies reader*. New York: Routledge, c2004, xvii, 629 p. ISBN 04-152-8324-8.

¹⁸ BUTLER, Jeremy G. *Television: critical methods and applications*. 4th ed. New York: Routledge, 2012, xviii, 491 p. Routledge communication series. ISBN 02-038-4524-2.

¹⁹ TERRACE, Vincent. *Internet drama and mystery television series, 1996-2014*. v, 270 s. ISBN 9781476619309.

²⁰ BORDWELL, David, THOMPSONOVÁ, Kristin. *Umenie filmu: Úvod do štúdia formy a štýlu*. 1. vyd. Praha : AMU, 2011. 680 s. ISBN 978-80-7331-217-6.

2.3 Terminológia

V časti terminológia sa venujem viacerým záležitostiam, ktoré by som chcela vysvetliť v jednotlivých podkapitolách. Pracujem hlavne s termínmi, ktoré sa budú častejšie vyskytovať v práci. Základným termínom je *rodina*, ako to už vyplýva aj z názvu bakalárskej práce. Definícii rodiny dokonca venujem jednu osobitnú časť. Ďalej sa zaoberám termínmi ako *identita*, *gender*, *intersexualita*, *homosexualita* a iné. Osobitnú časť venujem žánrom, s ktorými pracujem vo svojej práci. Keďže je seriál *The Fosters* hybridný, čo znamená, že sa skladá z viacerých žánrov, budem vysvetľovať termíny ako mydlová opera (soap opera) a subžáner rodinného drama.

2.3.1 Definícia rodiny

Rodina je neoddeliteľnou súčasťou spoločnosti, keďže ide o základnú bunku, ako iste všetci vieme. Avšak v každej krajine sa chápe odlišne, keďže rôzne zákony definujú rodinu inak. Z tohto dôvodu sa vo svojej práci zameriavam na americkú rodinu, keďže sa venujem americkému seriálu *The Fosters*, a to v kontexte vyobrazenia americkej rodiny. V minulosti sme v televízii mali možnosť častokrát vidieť len klasické rodiny, ktoré sa skladali z otca ako hlavou rodiny, ktorý pracuje a finančne sa stará o rodinu, ženy ako postavy, ktorá sa stará o domácnosť a detí v rôznych vekových kategóriách, ktoré so svojimi rodičmi riešili problémy, školské povinnosti alebo prvé sklamanie z lásky. Avšak s postupom času a neodmysliteľným vývojom spoločnosti, keď sa začali čoraz častejšie objavovať rozpadnuté rodiny, slobodné mamičky, rozvrátené rodiny a podobne, sa aj v televízii začali objavovať tzv. neklasické rodiny. V Spojených štátoch rodina hrá veľkú úlohu. V televíznych seriáloch máme možnosť vidieť, ako sa definícia rodiny mení a vyvíja.

Zo sociologické hľadiska som vybrala dve poučky, ktoré hovoria o tom, kto je a kto tvorí rodinu. Ako poukazuje sociologický slovník²¹, „*Rodina je najdôležitejšia spoločenská skupina a inštitúcia, ktorá je základným článkom sociálnej štruktúry aj základnou ekonomickou jednotkou a jej hlavnou funkciou*

²¹ Velký sociologický slovník (1996), Praha, Karolinum, s940.

je reprodukcia trvania ľudského biologického druhu a výchova, respektíve socializácia, potomstva, ale aj prenos kultúrnych vzorov a zachovanie kontinuity kultúrneho vývoja“.

Inú alternatívnu definíciu, čo je rodina, vyjadril Giddens²²: „*Rodinu chápeme ako skupinu jedincov spojených pokrvnými zväzkami, manželstvom alebo adopciou, ktorá vytvára ekonomickú jednotku a ich dospelý členovia zodpovedajú za výchovu detí. Vo všetkých spoločnostiach existuje nejaká forma rodiny“.*

Televízna rodina, samozrejme, odráža dobové chápanie rodiny v určitej spoločnosti. Zároveň je ale výrazovým prvkom a rámcovou štruktúrou pre vyrozprávanie v audiovizuálnych dielach, ktoré majú tému rodiny ako ústrednú. Dej sa napríklad delí podľa rodinného rytmu v podobe vypravádzania detí do školy, spoločné raňajky, večere a podobne. Pre mňa v práci je rodina aj výrazový prvok, stavebná jednotka určitého druhu televíznej relácie.

2.3.2 Identita a gender

V tejto podkapitole sa snažím stručne vysvetliť pojmy *identita a gendrová identita*. Je dôležité, aby sme vedeli, čo tieto dva pojmy presne znamenajú, keďže sa v analytickej časti venujem aj gendrovým rolám v rámci seriálu *The Fosters*.

Pojem „identita“ je od šesťdesiatych rokov dvadsiateho storočia jedným z kľúčových analytických kategórií viacerých sociálno-vedných disciplín. Napriek nespočetnému množstvu publikovaných monografií a odborných štúdií do dnešného dňa neexistuje konsenzus ohľadom presnej a všeobecne akceptovanej definície „identity“. Analýza spôsobov použitia pojmu „identita“ nielen vo vedeckom skúmaní ale aj pri politických sporoch a zápasoch o skupinové práva však umožňuje vymedziť hranice možného využitia tohto pojmu pri skúmaní rozmanitých sociálnych javov.²³

²² GIDDENS, A. (1999): *Sociologie*. Praha, Argo, s552.

²³ FINDOR A, Identita [online]. [cit. 2014-11-12]. Dostupné z <http://www.multikulti.sk/pojmy/identita.html>

Judith Butler²⁴ tvrdí, že slovo gender môže označovať jednotu skúseností, pohlavia, genderu a túžby len za okolností, keď je gender psychicky alebo kultúrny tvar „ja“ a túžby, kde túžba je heterosexuálna, a preto sa rozlišuje v protikladom vzťahu k druhému genderu, po ktorom túži. Vnútornej jednoty obidvoch genderov, mužského alebo ženského, preto vyžaduje stabilnú ale aj protikladnú heterosexualitu. Inštitucionálna heterosexualita vyžaduje a tvorí jednoznačnosť obidvoch genderov opatrených pojmov, ktoré ustanovujú hranice genderových variantov v protikladnom, binárnom systéme. Táto definícia genderu nepredpokladá iba kauzálny vzťah medzi pohlavím, genderom a túžbou, ale tiež skutočnosť, že túžba odráža, či vyjadruje, gender a gender zase túžbu. Metafyzická jednoty tejto trojice sa vyjadruje prostredníctvom rozličnej túžby po opačnom genderi – vo forme protichodnej heterosexuality. Napríklad ako naturalistická paradigma, ktorú ustanovuje kauzálna kontinuita medzi pohlavím, genderom a túžbou alebo ako autenticko-expressívna paradigma, v ktorej sa má odhaľovať skutočné „ja“ súčasne alebo súradne v pohlaviach, genderu a túžbe.

Genderová identita je psychologický konštrukt vypovedajúci o individuálnej fenomenologickej skúsenosti byť maskulínny alebo feminínny²⁴. Phyllis A. Katz zavádza túto všeobecnú definíciu väčšine obrovské plurality definíciám genderovej identity. Rôzni autori sa pokúsili genderovú identitu operacionalizovať a merať. Zhruba od polovice sedemdesiatych rokov bola najpoužívanejším spôsobom merania genderovej identity (miera maskulinity a femininity) škála využívajúca adjektíva, ktorá bola priradovaná jednotlivým objektom a činnostiam. Z toho vychádza, že niektoré veci chápeme ako feminínne a iné zas ako maskulínne, z čoho vychádza aj audiovizuálne zobrazenie genderu. Meranie genderovej identity jedinca sa síce zdá ako príliš zjednodušujúce hľadisko, ale všeobecne bez nároku na kvantitatívnu presnosť je možné rozlišovať kultúry práve podľa nastavení, významu a tolerancie alebo postoja ku kategóriám genderovej identity²⁵.

²⁴ *Gender, rovné príležitosti, výzkum*. Sociologický ústav Akademie věd České republiky, 2001.

ISBN 1213-0028. Dostupené na:

http://www.genderonline.cz/uploads/111c5fcf226d2ed033ab618317aed562450a0489_rocnik02-3-2001.pdf

²⁵ *Gender, rovné příležitosti, výzkum*. Sociologický ústav Akademie věd České republiky, 2001. ISBN 1213-0028.

Genderová identita bola v rámci spoločenských vied skúmaná z mnohých hľadísk. Základnou otázkou je vedomosť alebo nevedomosť vytvárania a prežívania gendrovej identity. Phyllis Katz upozorňuje na to, že odpoveď na túto otázku má významný vplyv práve na merateľnosť gendrovej identity²⁶.

Gender vo význame rod je to spoločensky prijímaná predstava o tom, čo je mužské a ženské správanie, čo je mužská a čo ženská práca, čo sú ženské a čo mužské úlohy (role), oblečenie, vlastnosti, atď. Tento nový význam dalo slovu gender hnutie feminizmu²⁷ (už v 70. rokoch) a snaží sa ho "povýšiť" nad biologické pohlavie (definovať muža/ženu cez rod, nie pohlavie). Ako vidíme, nejde o pohlavie, ale o spoločenský (sociálny) konštrukt. Tento význam slova gender = rod máme na mysli, keď sa hovorí o rodovej rovnosti a na tento význam sa odvoláva aj *Ol'ga Pietruchová*²⁸, keď hovorí o rode. Gender v týchto 3 významoch nemá na prvý pohľad nič spoločné so sexuálnou orientáciou. Sexuálna orientácia je buď *heterosexuálna* (príťažlivosť k opačnému pohlaviu), *homosexuálna* (príťažlivosť k rovnakému pohlaviu) alebo *bisexuálna* (príťažlivosť k obojom pohlaviam), existuje však mnoho ďalších variant. Priekopníci viacvýznamovosti a univerzality slova gender idú pomaly ďalej. Aj na slovenskej štátnej stránke Odboru rodovej rovnosti je zakončená definícia rodu (3. významu slova gender) slovami: *v jazyku rozlišujeme ženský a mužský rod, pričom v súvislosti s homosexuálnou orientáciou často hovoríme aj o treťom rode. Ak teda môžeme²⁹ hovoriť aj o homosexuálnom rode, tak môžeme hovoriť aj o bisexuálnom rode, v oboch prípadoch o mužskom a ženskom - pribudli nám teda ďalšie 4 rody (gender) a aj ďalší význam slova.*

²⁶ *Gender, rovné príležitosti, výzkum*. Sociologický ústav Akademie věd České republiky, 2001. ISBN 1213-0028.

²⁷ Feminizmus zahrnuje filozofické a sociálno-politické teórie o politickej, ekonomickej a sociálnej rovnosti žien s mužmi. Feminizmus chce svet, v ktorom ženy majú dostatok informácií a možností, aby mohli rozhodovať o svojom živote. Chce, aby ženy mali pocit, že na ich názoroch, hodnotách a snoch záleží.

²⁸ KAMENSKÝ, Martin. Sex, gender, ilúzia a klamanie od detstva. [online]. 2013. vyd. [cit. 201-10-05]. Dostupné z: <http://martinkamensky.blog.sme.sk/c/339650/Sex-gender-iluzia-a-klamanie-od-detstva.html>

²⁹ KAMENSKÝ, Martin. Sex, gender, ilúzia a klamanie od detstva. [online]. 2013. vyd. [cit. 201-10-05]. Dostupné z: <http://martinkamensky.blog.sme.sk/c/339650/Sex-gender-iluzia-a-klamanie-od-detstva.html>

Heterosexuálne orientovaní ľudia – tí, ktorých sexuálne priťahujú osoby opačného pohlavia, vytvárajú tzv. zmiešané partnerské vzťahy – chodia spolu alebo spolu žijú, milujú sa. Niektorí vstupujú do manželstva (oženia sa, vydajú), majú deti.

Homosexuáli sú osoby, ktoré sexuálne priťahujú osoby rovnakého pohlavia. Pre homosexuálne orientovaných mužov sa u nás používa pomenovanie gej, pre ženy lesba. Rovnako vytvárajú vzťahy, žijú spolu, milujú sa. Mnohí/é by radi/y uzavreli manželstvo, potvrdili svoj zväzok právne. V súčasnosti im to však ešte väčšina krajín neumožňuje.

Bisexuálmi označujeme ľudí, ktorých priťahujú obe pohlavia. Nezáleží na tom, či takáto osoba žije práve vo vzťahu so ženou, či s mužom alebo nemá nijaký vzťah.

V súčasnosti sa môžeme stretnúť aj s pojmom queer – pôvodne hanlivým označením ľudí s inou než heterosexuálnou orientáciou. (Jeho doslovný preklad z angličtiny je „čudný, divný“.) Používanie tohto pojmu sa však zmenilo. Ľudia s inou než s heterosexuálnou túžbou ho začali používať s hrdosťou.

Pojem *queer* teraz zahŕňa viac než len sexuálnu orientáciu. Poukazuje na spôsob života, životné osudy, ktoré sú pestrejšie, zložitejšie a netýkajú sa len sexuálnej aktivity. Rovnako ako v prípade heterosexuálov v živote queer ľudí nejde len o sex ale aj priateľstvá, štúdium, prácu, koníčky, rodinu a pod. Skutočnosť, že heterosexuálne orientovaných ľudí je väčšina, ovplyvňovala a stále ešte ovplyvňuje postoje celej spoločnosti k inak orientovaným menšinám.³⁰

Podľa populárno-náučnej internetovej stránky³¹ je queer teória „*súborom myšlienok, ktoré sa odvíjajú od predpokladu, že identity nie sú stabilné a jednoznačne neurčujú, kým sme*“. Navrhuje, aby sme zámerne, rôznymi a nepredvídateľnými spôsobmi spochybňovali chápanie nemennej identity" (Gauntlett 2008).³² Jednoducho povedané, queer je to, čo sa vzpiera heteronormativite.

³⁰ <http://www.rodicovstvo.sk/sexedu/tema6.pdf> Godwin, K. – Pearlman, C.: 4 Girls. Below-the-Belt guide to the female body. 2-12 Pentonville Road, London, Family Planning Association 2000.

³¹ www.theory.org.co.uk

³² KOBOVÁ, Ľubica. QUEERA PODRÝVANIE IDENTITY: QUEER TEÓRIA A FEMINIZMUS. [online]. [cit. 2015-01-09]. Dostupné z: <http://www.akademickyrepozitar.sk/sk/repozitar/queer-a-podryvanie-identity-queer-teoria-a-feminizmus.pdf>

V súvislosti s LGBT (lesbickými, gay, bisexuálnym a transgender) témami sa často skloňujú termíny *homofóbia a heteronormativita*. Hoci sa v samotnej komunite tieto pojmy už zaviedli a spopularizovali, väčšinová spoločnosť im stále príliš nerozumie, prípadne ich navzájom zamieňa. Heteronormativita a homofóbia však označujú odlišné fenomény. Čo teda presne znamenajú a ako sa prejavujú?

Homofóbia slúži na označenie nepriateľských postojov, pocitov a správania voči homosexuálnym ľuďom. Ide o strach až nenávisť k homosexualite. Ďalšími dôvodmi pre homofóbne správanie sú predsudky spojené s malou informovanosťou, niekedy príslušnosť k cirkvi, ktorá homosexualitu odsudzuje, atď. Pod homofóbiu spadá široká škála javov, môžu to byť posmešné alebo nenávisťné verbálne prejavy, spoločenská diskriminácia, fyzické útoky. Nepriateľské postoje sa objavujú, samozrejme, aj voči ďalším jedincom, ktorí svojou sexualitou nezapadajú do predpokladaných škatuliek - či už ide o bisexuálne, transgender, intersexuálne či iné osoby.

Heteronormativita nie je na rozdiel od homofóbie automaticky spojená s nenávisťnými prejavmi, hoci možno povedať, že homofóbia je jedným z dôsledkov heteronormativity. Ako je vidieť už v samotnom označení, heteronormativita odkazuje k akejsi norme, ktorou je v tomto prípade heterosexuality. Jedinci s neheterosexuálnou identitou sa chápu ako občania/ky, ktorí sú znevýhodnení v rovine spoločenského života, či fungovaní v rámci zákonných noriem, čo sa ale, samozrejme, postupom času v západnej spoločnosti mení, napríklad príkladom je aj zákon DOMA. Heteronormativita môže byť aj nenápadnejšia. Napríklad sa predpokladá, že všetci v našom okolí sú automaticky heterosexuálni: napr. u dievčat ich okolie automaticky očakáva (a často im tiež opakuje), že až vyrastú, tak sa vydajú za muža a založia si rodinu. U mužov je situácia rovnaká. Vo filmoch, literatúre a ďalších kultúrnych produktoch sa takmer nevyskytuje iné ako heterosexuálne usporiadanie. V školách sa v sexuálnej výchove hovorí predovšetkým o prevencii otehotnenia a pohlavných chorôb - všetko sa ale automaticky vzťahuje na heterosexuálne vzťahy. Pri bližšom skúmaní zistíme, že heteronormativita sa nachádza takmer vo všetkých inštitúciách.

Kľúčovou inštitúciou pri udržiavaní / odstraňovaní homofóbie a heteronormativity je okrem rodiny hlavne škola. Hoci obdobie, v ktorom mladí ľudia povinne navštevujú školské zariadenie, je zároveň obdobím, v ktorom si najčastejšie uvedomujú svoju sexuálnu identitu, väčšinou im nie sú dostupné žiadne informácie a v škole im nie je poskytovaná žiadna podpora. Dôsledkom toho odlišní mladí ľudia svoju identitu taja, hanbia sa za ňu, v extrémnych prípadoch sa stávajú predmetom šikanovania. Občas dokonca aj zo strany vyučujúcich. Podobne môžu byť vyučujúci alebo iný školský personál vystavení útokom zo strany študujúcich. Je preto potrebné prekročiť mylný predpoklad, že školu navštevujú iba heterosexuálni jedinci. Školy by mali zabezpečiť, aby boli pre LGBT mládež bezpečným miestom. Prevencia homofóbie a oslabovanie heteronormatívnych vzorcov je možné vďaka dôslednej osvete a informovanosti - a to nielen na hodinách sexuálnej výchovy. Je preto vhodné organizovať pravidelné školenia aj pre samotný personál.³³

V roli upevňovania heteronormativity má, samozrejme, dôležitú úlohu aj televízia ako jedno z dominantných médií. To, či a ako sú zobrazované rodiny a vzťahy mimo heteronormatívnych pravidiel, ovplyvňuje to, či sú takéto vzťahy chápané ako prípustné a možné. Informovanosť ľudí, napríklad aj vďaka fikčnej televízií, má s istotou vplyv na mieru homofóbie v spoločnosti.

2.3.3 Seriál a žáner

V tejto kapitole by som chcela opísať rozdiel medzi seriálom a sériou. Ako uvádza Jakub Korda: „*Séria je tvorená určitým počtom oddelených epizód, pričom príbeh každej epizódy je do veľkej miery ucelený. Neobsahuje ale žiadne úplné konečné rozriešenie a uzavretie príbehu kľúčových postáv*“. *Seriál disponuje príbehom, ktorý sa „prelieva“ z jedného dielu do nasledujúceho. Niekedy býva tento postup nazývaný ako „kumulatívny naratív“.* *Pre seriál je typický vývoj a premena jednotlivých postáv, zatiaľ čo u sérií zostávajú centrálné charaktery prakticky nemenné. Seriál ďalej môžeme rozčleniť na: kontinuálny: bez zjavného smerovania k cieľu, bez vopred daného počtu dielov. Uzavretý: so*

³³ Heteronormativita a homofobie. [online]. [cit. 2015-01-08]. Dostupné z: <http://lgbt.poradna-prava.cz/poradenstvi/heteronormativita.html>

stanoveným počtom dielov tvoriacich seriál“.³⁴ Televízny seriál má najčastejšie dobu trvania 20 až 25 minút alebo 40 až 45 minút. Seriál *The Fosters* má približne 42 minút. Dĺžka jednej časti seriálu je daná organizáciou televíznych blokov a reklamných prestávok.

Filmoví diváci vedia o existencii žánru, aj keď nepoznajú samotný termín. Slovo žáner je prevzaté z francúzskeho jazyka a znamená „druh“ alebo „typ“. Vo francúzštine je odvodené od slova *genus* (rod). Keď hovoríme o filmových žánroch, označujeme tým nejaký typ filmu. Sci-fi film, akčný film, komédia, romantický film, muzikál, western – to sú niektoré žánre fikčnej kinematografie.³⁵ Ako uvádza Bordwell: „Väčšina bádateľov sa dnes zhodne, že žiadny žáner sa nedá jednoducho a presne definovať. Pre niektoré žánre sú typické určité námety či témy. Definícia žánru komplikuje skutočnosť, že žánre môžu byť viac či menej obsažné“.³⁶

Filmové žánre kontrolujú naratívny proces vo filmovom diele, pomocou vzorcov podobnosti a odlišnosti zaručujú súdržnosť diela a jeho dôveryhodnosť. Jednotlivé filmové diela sa musia od daného filmového žánru dostatočne odlišovať, aby boli pre diváka zaujímavé, ale potrebujú si zachovať základné znaky podobnosti s inými dielami toho istého druhu. Filmové žánre usporadúvajú proces rozprávania vo filme, konkrétnymi prvkami ho regulujú a usmerňujú, aby divák filmu uveril a bol zvedavý na to, ako sa bude príbeh ďalej vyvíjať. Filmový žáner predpokladá opakované a systematické riešenia podobných problémov prostredníctvom príbehu vo viacerých filmových dielach.³⁷

Každý žáner má špecifické charakteristiky, ktoré konštatujú jeho podstatu. Seriál *The Fosters* sa skladá z dvoch žánrov, a to mydlovej opery a subžánru

³⁴ KORDA, Jakub. *Úvod do studia televize*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2005, 77 s. ISBN 80-244-1135-0.

³⁵ BORDWELL, David, THOMPSONOVÁ, Kristin. *Umění filmu: úvod do studia formy a stylu*. 1. vyd. Praha: Akademie múzických umění, 2011. 639 s. ISBN 978-80-7331-217-6.

³⁶ BORDWELL, David, THOMPSONOVÁ, Kristin. *Umění filmu: úvod do studia formy a stylu*. 1. vyd. Praha: Akademie múzických umění, 2011. 639 s. ISBN 978-80-7331-217-6.

³⁷ Medzinárodné centrum mediálnej gramotnosti: Filmové žánre. [online]. [cit. 2015-01-22]. Dostupné z: <http://www.medialnavychova.sk/filmove-zanre/>

rodinného drama seriálu. Nie je však jednoduché zaradiť seriál výhradne do týchto dvoch žánrov. Tejto problematike sa podrobnejšie venujem v analytickej časti, kde popisujem ako tieto žánre súvisia alebo nesúvisia so seriálom *The Fosters*.

Žáner soap opera (mydlová opera)

„Prvá časť názvu „soap“ (mydlo) odkazuje ku komerčným koreňom žánru. Jeho predchodcom bol rádiový formát vysielaný v 30. rokoch, ktorý bol sponzorovaný výrobcami pracích práškov. Ten sa snažil prispôsobiť rutinnému rytmu denných prác vykonávaných ženami v domácnosti. Vďaka úspechu v 40. rokoch sa tento žáner stal jedným z tých, ktoré formovali vysielanie (televízne a rádiové) ako dôležitú komerčnú inštitúciu“³⁸ Druhé slovo v názve žánru – opera sa vzťahuje k melodickosti, ktorou je tento žáner špecifický. Kľúčový je význam emocionality, ktorá sa využíva v opere či operete³⁹.

Žáner soap opery vznikol pôvodne ako rozhlasový žáner v 30. rokoch 20. storočia, keď sa v USA v dopoludňajšom čase vysielali desať až pätnásťminútové epizódy relácií určených predovšetkým ženám v domácnosti. S týmto súvisí ustanovenie termínu „soap“ (mydlová) opera, ktorý sa v médiách začal používať v roku 1939. Poukazuje na typ diváčok, ktoré sa pri počúvaní, neskoršie pri sledovaní, venovali predovšetkým domácim prácam. Na začiatku 50. rokov sa v USA vysielalo sedemdesiat soap oper v dennom vysielacom čase. Ich počet začal rýchlo stúpať, keďže sa ukázali byť výhodným nízko nákladovým formátom. Prvé dve vznikli v roku 1944, keď spoločnosť *Lever Brothers* sponzorovala televízne verzie dvoch veľmi úspešných rozhlasových soap oper – *Big Sister* a *Aunt Jenny's True Life Stories*. Soap opera má

³⁸ KORDA, Jakub. *Úvod do studia televize*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2005, 77 s. ISBN 80-244-1135-0

³⁹ NOVÁKOVÁ, L. *Mechanismy reprezentace rodiny v lifestyleových časopisech*. Brno, 2008. Bakalárska diplomová práca na Fakulte sociálnych štúdií Masarykovy Univerzity. Vedoucí práce Jaromír Volek.

spravodajskú štruktúru, a tak slovo dominuje nad obrazom. Jedna zo základných typológií rozdeľuje soap operu na dennú (daytime) a večernú (primetime)⁴⁰.

Charakteristikou soap opery je predovšetkým nikdy neuzavretá narácia a orientácia na súčasné témy s dôrazom na rodinnú problematiku. Rodinná problematika má divákovi približovať témy, ktoré sú im blízke a ktoré korešpondujú s ich každodenným životom, aby mediálna realita čo najviac splynula so spoločenskou realitou. Publikum si uvedomuje nereálnosť postáv, môže však soap operu pokladať za reálnu nie len štruktúrou pocitov, ktoré v nich vyvoláva pri sledovaní im známych či blízkych charakterov, ale aj snahou o splyvanie televízneho reálneho času⁴¹.

Soap opery sa od iných mediálnych produktov líšia dĺžkou televízneho vysielania, ktorá je priamo úmerná divákemu záujmu. Preto sa v soap opere môže stať aj nemožné. Soap opera môže prežívať vo vysielaní niekoľko desiatok rokov, vrátiť sa po niekoľkých rokoch, ale taktiež môžu postavy „zázračne“ prísť späť. Všetko sa odvíja od sledovanosti, ktorá zaisťuje zisk⁴².

Subžáner rodinného drama

Vzhľadom na to, že som k presnej definícii žánru rodinného drama seriálu nenašla vhodné a dostačujúce informácie, sama som sa pokúsila sformulovať definíciu rodinného drama. S týmto typom subžánru sa stretávame v rôznych oblastiach, či už ide o filmový alebo televízny priemysel. Už len slovo rodina evokuje to, o čom by tento žáner mal byť. Rodinu som definovala z viacerých uhlov a pohľadov. Opisovala som rodinu, ako vyzerala v televíznych seriáloch v 50. rokoch a ako vyzerá dnes. V televízií máme možnosť vidieť rodinu v rôznych formách, či už ide o tradičnú rodinu, alternatívnu alebo iné typy rodín, ktoré sa líšia od tej „tradičnej“, ako je aj rodina v seriáli *The Fosters*. Ja osobne túto rodinu označujem ako „modernú“ rodinu, hoci má skoro všetky prvky tradičnej rodiny. Takže hlavným prvkom rodinného drama seriálu je rodina, k

⁴⁰ BASLAROVÁ IVA, Disertační práce, Publikum soap opery Ordinance v ružové zahradě a jeho gendrová vztahování se, Etnografická studie, Brno, 2011, Masarykova Univerzita, s. 38-39

⁴¹ BASLAROVÁ IVA, Disertační práce, Publikum soap opery Ordinance v ružové zahradě a jeho gendrová vztahování se, Etnografická studie, Brno, 2011, Masarykova Univerzita, s. 39

⁴² BASLAROVÁ IVA, Disertační práce, Publikum soap opery Ordinance v ružové zahradě a jeho gendrová vztahování se, Etnografická studie, Brno, 2011, Masarykova Univerzita, s. 40

čomu patria všetky udalosti, problémy a zápletky, ktoré sa týkajú rodiny. Niektoré však majú dramatický spád, aby zaujali diváka a vzbudili do istej miery zvedavosť, ako bude príbeh pokračovať ďalej. V rodinnom seriáli vystupuje viacero hlavných postáv. Typický rodinný seriál je v Siedmom nebi, kde už z názvu vyplýva počet hlavných postáv. Rodinný seriál je zasadený do interiéru rodinného prostredia. Hlavnými postavami sú deti, takže sa z väčšej časti odohráva v školskom prostredí. Hlavnou myšlienkou a témou rodinného drama seriálu je rodina. Drama seriál ponúka divákovi pohľad na rôzne životné situácie. Napríklad ako je to smrť niekoho blízkeho, rozchod, odlúčenie a podobne. *The Fosters* teda spadá aj do subžánru rodinného drama seriálu. Čo sa týka tejto stránky seriálu, podrobnejšie ju rozoberám v samostatnej podkapitole.

3. ANALYTICKÁ ČASŤ

V analytickej časti sa zameriavam už na samotný seriál *The Fosters*, ktorý popisujem v rámci zobrazenia rodiny. Snažím sa zistiť, či seriál *The Fosters* spadá do roviny žánru soap opera a rodinného seriálu. V analytickej časti sa zaoberám najskôr kontextom, ktorý zahŕňa informácie o americkej televízii ABC Family, kde je seriál *The Fosters* vysielaný. V skratke popisujem, ako americká televízia vznikla a načo sa zameriava. Podkapitolou kapitoly Kontext je Propagácia seriálu *The Fosters*. Seriál je propagovaný a spolupracuje s viacerými organizáciami na adopciu a ochranu detí v Spojených štátoch amerických. Venujem sa typológií postáv, predovšetkým hlavným postavám. Poukazujem na tradičnú a netradičnú rodinu. Zisťujem, aké prvky týchto rodín môžeme nájsť v seriáli *The Fosters*, a ktoré naopak v seriáli nie sú ukázané. Venujem sa aj gendrovým rolám v seriáli. Popisujem taktiež prostredie rodinného seriálu, znelka (ktorá súvisí so seriálom *The Fosters*).

3.1 Kontext

V tejto kapitole sa zaoberám televíznou stanicou ABC Family, ktorá seriál *The Fosters* vysielala. V skratke opisujem históriu tejto televízie, ktorá sa zameriava na rodinu, ako to vyplýva už aj zo samotného názvu či nového sloganu. ABC Family má množstvo rodinných seriálov, ktoré sú určené pre celú rodinu. V súčasnosti sa v televízii vysielajú seriály napríklad aj nasledujúce seriály: *Melissa and Joey*, *Young and Hungry*, *Switched Birth*, *The Middle*, *Break out*, *Pretty Little Liars*, *Chasing life* a samozrejme aj nový seriál *The Fosters*⁴³.

V analytickej časti sa taktiež venujem propagácií seriálu, ktorá je dôležitá pre všetky televízne aspekty. Marketing a reklama sú nevyhnutné, aby seriál prilákal divákov k televíznym obrazovkám. *The Fosters* je z tohto pohľadu veľmi zaujímavý, pretože z pohľadu propagácie úzko spolupracuje s organizáciami, ktoré sa zaoberajú pestúnskou starostlivosťou, adopciami ale aj ochranou detí a tínedžerov. Zákon DOMA je dôležitý pre seriál v kontexte ustanovenia amerického Najvyššieho súdu, ktorý v roku 2013 v pomere 5 proti 4

⁴³ www.abcfamily.go.com

hlasom rozhodol, že kľúčové ustanovenie federálneho zákona Defense of Marriage Act, podľa ktorého je manželstvo zväzkom muža a ženy, je protiústavné. V štátoch, kde sú legálne manželstvá homosexuálov, majú gayovia a lesby rovnaké práva ako tradičné manželstvá⁴⁴. *The Fosters* je z pohľadu zákona, ale aj z iných aspektov, zaujímavý a predovšetkým potrebný na analýzu. Hlavnou otázkou a aj analytickou časťou v mojej práci je zobrazenie rodiny v tomto seriáli. Otázkou je teda, čo je „tradičná“ a čo je „moderná“ rodina? V seriáli *The Fosters* je obraz rodiny dôležitým prvkom. Vzhľadom na to, že sa seriál vysiela v prime-time, zaraďujem ho do žánru soap opery a subžánru rodinného drama seriálu. *The Fosters* zohral veľký posun v spoločnosti, čo sa týka chápania rodinných moderných prvkov rodiny.

3.1.1 ABC Family

ABC Family je káblová televízia, ktorú vlastní The Walt Disney Company. Začala v roku 1977 ako CBN satelitná sieť, potom CBN sieťový kábel ("CBN" kandidovať na "Christian Broadcasting Network"). V roku 1988 bol kanál premenovaný na CBN Family Channel, o dva roky neskôr boli písmená CBN odstránené a názov bol zmenený na The Family Channel. Stanica ponúka svoje vlastné relácie a tiež sezónny program. Napríklad 25 dní Vianoc, Sping Crush, 13 nocí Halloweenu⁴⁵.

ABC Family (štylizovaná ako ABC rodina od roku 2001. Kanál zvyčajne ponúka moderné, na rodinu ale aj širokú verejnosť orientované, programy, ale predovšetkým seriály a filmy zamerané na dospelujúce dievčatá a mladé ženy. Jeho programové zloženie zahŕňa aj opakovanie pôvodných seriálov, hraných filmov ale aj niektoré náboženské relácie. Od augusta 2013 je ABC Family k dispozícii cca 96 462 000 platiacich domácností (v Spojených štátoch amerických má 84,47% domácností aspoň jeden televízny prijímač).

⁴⁴ MELICHER, Lukáš. AKTUÁLNE: Homosexuáli v USA vyhrali ďalšiu bitku. Najvyšší súd zrušil federálnu ochranu manželstva. In: [online]. 2013 [cit. 2015-02-07]. Dostupné z: http://www.postoy.sk/homosexuali_v_usa_vyhrali_dalsiu_bitku

⁴⁵ ABC Family [online]. [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: <http://tvtropes.org/pmwiki/pmwiki.php/Creator/ABCFamily>

Sieť bola premenovaná na ABC Family 10. novembra 2001. V auguste 2006 vystupuje pod novým sloganom „nový druh rodiny“. V júli 2009 sieť získala historicky najlepšie hodnotenie pre mesiac júl v hlavnom vysielacom čase a celkovej sledovanosti vďaka seriálom ako *The Secret Life of the American Teenage* a *Make It či Break It*. 8. júna televízia ABC Family debutovala drama seriálom *Roztomilé mrchy*⁴⁶. Od roku 2006 až dodnes sloganom televízie sa stáva „A New Kind of Family“ v preklade „Nový druh rodiny“.

3.1.1.1 Propagácia seriálu *The Fosters*

Americký seriál *The Fosters* je dobré ilustrovať na spôsobe, akým je relácia propagovaná. Táto propagácia pracuje so žánrovým očakávaním, ktoré má vzbudzovať v divákovi. Medzi hlavné prvky patrí zabezpečiť, aby seriál prilákal čo najviac divákov, ktorí ho budú sledovať pravidelne. Kvôli tomu si propagácia seriálu starostlivo vyberá určitú škálu motívov, na ktoré upozorňuje.

The Fosters na jednej strane prináša nový pohľad na rodinný život v Spojených štátoch amerických a na druhej strane sa snaží pomocou toho o propagáciu rôznych organizácií na podporu adopcií homosexuálnym rodinám. Vráťme sa na nový pohľad rodinného života. ABC Family ako každá televízia pracuje s množstvom reklamných produktov. V prvom rade je to reklama na internetovej stránke ABC Family⁴⁷. Upútavka na ďalšiu epizódu alebo rôzne rozhovory s hercami. Producentkou seriálu *The Fosters* je známa speváčka a herečka Jennifer Lopez a jej produkčná spoločnosť s názvom Nuyorican Productions⁴⁸. Neoddeliteľnou súčasťou propagácie seriálu sú fanúšikovské stránky, propagácia na sociálnych sieťach a podobne. Seriál *The Fosters* spolupracuje s organizáciou Raise a Child, kde taktiež propagujú svoje rodinné fotografie za účelom reklamy, že aj adoptované deti môžu byť šťastné. Raise

⁴⁶ Seriál sa vysielal aj na slovenských a českých staniach. Tvorí ju 5 sérií. Je vytvorená podľa knižnej predlohy od Sary Shepard. Seriál získal každý rok ocenenia na Teen Choice Awards v rôznych kategóriách.

⁴⁷ <http://www.abcfamily.go.com> Seriál *The Fosters* je propagovaný na stránkach. Divákovi oboznamuje kedy a o koľkej bude vysielaná ďalšia epizóda. Divákovi je k dispozícii aj archív kde si môžu seriál pozrieť alebo sa dočítať viac.

⁴⁸ Nuyorican Productions je americká výrobná spoločnosť založená Jennifer Lopez a Benny Medina. Založená v roku 2001.

a Child je nezisková organizácia v USA, ktorá podporuje LGBT komunity⁴⁹, aby mohli prijať a osvojiť si deti do pestúnskej starostlivosti. Organizácia Raise a Child hovorí o faktoch, že viac ako 65 000 adoptovaných detí a 14 000 detí sa dostalo do pestúnskej starostlivosti v USA, kde na domácnosť tvorila neheteronormatívna rodina alebo jedinec. Podľa odhadov amerického sčítania ľudu, počet párov rovnakého pohlavia, ktorí si adoptovali deti v poslednom desaťročí sa strojnásobil. V roku 2000 to bolo 6477 detí a v roku 2009 to bolo 27 740 detí a vyše dva milióny LGTB ľudí sa vyjadrilo, že by malo záujem vychovávať deti.⁵⁰ Ďalšia spolupráca je s národnou inštitúciou s názvom Nation Suicide Prevention Lifeline⁵¹. Táto linka tvorí 161 krízových centier a je k dispozícii 24 hodín denne. Na konci niektorých epizód hlavné predstaviteľky vystúpia s krátkym monológom a informujú každého, kto má problém, aby sa nebál a zavolať na toto číslo. Je to spôsob propagácie skutočnosti, že každý problém sa dá vyriešiť. Vďaka spolupráci s dôležitou nadáciou pre pestúnsku starostlivosť sa seriál stáva niečím prestížnym. Namiesto toho aby rodinu staval na heterosexuálnom zväzku, stavia do jej centra deti (čo je v podstate tiež silne heteronormatívne) a ich prospech. V každom seriáli ide, samozrejme, o to, ako zarobiť peniaze za reklamu a práve takýto spôsob legitimácie a privlastnenia si prestíže, ktorú nesú so sebou dobrovoľnícke organizácie, je spôsob, ako to zakryť. Fikčná televízia náhle zdanlivo prestáva byť iba výplňou medzi reklamou, ale stáva sa niečím, čo pomáha, vzdeláva a vychováva, niečím, čo vytvára lepší svet tým, že hovoria divákovi, ako žiť. A to je vlastnosť, ktorá je v podstate veľmi blízka konzervatívnemu poňatiu televízie ako vzdelávacej platformy.

3.1.2 Zákon DOMA

V tejto kapitole popisujem, čo zákon DOMA znamená, a hlavne čo znamenal pred rokom 2013 a čo sa zmenilo po roku 2013, keď bol vytvorený aj

⁴⁹ LGBT je skratka ktorá primárne znamená "lesbická, gay, bisexuálny a transrodový", ale ojedinele sa používa aj ako podstatné meno, teda vo význame "lesbická, gay, bisexuálna a transrodová osoba/osoby". <http://www//sk.wikipedia.org/wiki/LGBT>

⁵⁰ *Raise a Child: 15 faktov o LGBT rodičoch* [online]. [cit. 2015-03-05]. Dostupné z: www.raiseachild.us/press-relations/15-facts-about-lgbt-parents/

⁵¹ National Suicide Prevention Lifeline. [online]. [cit. 2015-02-19]. Dostupné z: www.suicidepreventionlifeline.org/

americký seriál *The Fosters* na ABC Family. Hlavnou otázkou je, prečo by seriál *The Fosters* nemohol vzniknúť na tejto televízii pred rokom 2013. Súvisí to so zákonom DOMA (Defense of Marriage Act), čo v preklade znamená Obrana manželského zákona v Spojených štátoch amerických.

Zákon DOMA je federálna obrana manželského zákona. Ide o kontroverzný zákon v časti národnej diskusii o legalizáciu manželstva rovnakého pohlavia. Kongres nariadil zákon DOMA v roku 1996, teda ešte predtým ako by v niektorom zo štátov bolo dovolené manželstvo rovnakým pohlaviam. Hlavným bodom je zákon tretí, ktorý ustanovuje definíciu slova „manželstvo“, čo znamená len právny zväzok medzi jedným mužom a jednou ženou, ako manžel a manželka a slovo manžel sa týka len na osobu opačného pohlavia, ktorý je manželom.

Tu prichádza zvrät, keď najvyšší súd v Spojených štátoch amerických v roku 2013 zrušil zákon, ktorý definoval manželstvo iba ako vzťah medzi mužom a ženou. Tretí zákon upieral párom rovnakého pohlavia rovnosť pred zákonom. Súd zrušil tento zákon v pomere hlasov päť ku štyrom. Takže pre manželov rovnakého pohlavia platia od roku 2013 tie isté pravidlá a zákony ako pre manželský pár medzi mužom a ženou.

Americký prezident Barack Obama rozhodnutie súdu privítal a nariadil ministrom spravodlivosti Ericovi Holderovi, aby zrevidoval všetky príslušné federálne zákony.

Barack Obama sa vyjadril: *„Sme národ, ktorý deklaroval, že sme boli všetci stvorení ako rovní, a teda musí byť rovná aj láska, ktorú dávame jeden druhému“*⁵²

Zdôraznil však, že súdne rozhodnutie sa týka len občianskych sobášov, v cirkevných sobášoch má plnú kompetenciu náboženská inštitúcia. Popri zákone DOMA by som chcela ešte jednou vetou opísať jednu právnickú organizáciu s názvom Lambda Legal, ktorá je najväčšou právnickou organizáciou v krajine. Organizácia pracovala viac ako 40 rokov na dosiahnutí plného uznania občianskych práv lesbičiek, gayov, bisexuálov a transgendrov. Ich hlavné motto znie „Making the case for equality“ čo v preklade znamená

⁵²Homosexuáli v USA oslavujú. Zákon, že manželmi musia byť len muž a žena, neplatí. [online]. Petit Press, 2013 [cit. 2014-11-06]. Dostupné z: www.sme.sk/c/6849893/homosexuali-v-usa-oslavuju-zakon-ze-manzelmi-musia-byt-len-muz-a-zena-neplati.html

„Presadzovať rovnosť“. Tieto zákony ovplyvnili vznik seriálu. Zákon je dôležitý z hľadiska zmien v spoločnosti. Spoločnosť sa mení rýchlejšie ako zákony, a preto bolo nutné upraviť tieto zmeny aj právne. Legislatíva reflektuje situáciu. Počet queer rodín sa zvyšoval a začalo byť nutné tento fakt reflektovať zákonom.

3.1.3 Zobrazenie rodiny v americkom seriáli

Rodina je základnou zložkou spoločnosti a je dôležité ako ju televízia zobrazuje. Je to na tvorcov samotných seriálov, ako vyobrazia rodinu. Či vykreslia rodinu ako ideálnu rodinu, ktorá nemá žiadne problémy, manželský pár, ktorý sa rozvádza alebo riešenie konfliktov medzi deťmi alebo ich vlastné problémy. V americkom seriáli má veľký vplyv televízia na rodinu. Rodinné seriály v USA sa začali objavovať už v roku 1950. V komédiách sa začalo s rôznymi rodinami. Seriál *Otec vie najlepšie*⁵³ alebo *Ja milujem Lucy*⁵⁴, v polovici desaťročia, situačné komédie predstavili tradičnú štruktúru nukleárnej rodiny s dvoma rodičmi a ich biologickými deťmi. Napríklad seriál *Nechajte to na Beavera*⁵⁵. Od roku 1970 začal nárast seriálov, kde už boli rodičia rozvedení ako napríklad *The Andy Griffith Show*⁵⁶. Počas desaťročia 1970 až 1980 došlo k zvýšeniu rasovej rozmanitosti. Úspešné sa stávajú mini série *Roots* (1977) alebo situačná komédia *Cosby Show*⁵⁷ (1984-1992). V tomto období sú latino rodiny vykreslené ako postavy nevzdelancov, lenivých členov rodiny a porušovateľov zákona. Na tejto krátkej historickej vsuvke som chcela vysvetliť, ako to vyzeralo v amerických seriáloch od roku 1950. Ako vidíme, stereotyp sa mení, štruktúra sa mení a s tým sa menia aj americké rodinné seriály. Podľa Laury Oswald sa slovo rodina „rozšírila o rozvedené rodiny, nemanželské páry, zmiešané rodiny a homosexuálne rodiny“⁵⁸.

⁵³ Anglický názov: *Fathers Knows Best* (1954-1960), rozhlasový a televízny komediálny seriál. Vykreslenie rodinného života strednej vrstvy na Stredozápade.

⁵⁴ Anglický názov: *I Love Lucy* (1951-1957), americká televízna situačná komédia. *Ja milujem Lucy* bola najsledovanejšia situačná komédia v USA v štyroch zo šiestich sezón.

⁵⁵ Anglický preklad: *Leave it to Beaver* (1957-1963), americká situačná komédia

⁵⁶ *Andy Griffith Show* (1960-1968), americký sitcom

⁵⁷ *Entertainment Weekly* uviedla, že *Cosby Show* pomohla umožniť väčšiu škálu predstavení s prevažne afro-americkým obsadením.

⁵⁸

Vhodným príkladom je napríklad seriál *Ženy z rodu Gilmoreovcov*. Seriál tvorí neúplná rodina. Seriál sa zaoberá osudom Lorelai Gilmoreovej, ktorá je slobodná matka a vychováva svoju dcéru Rory. Ale aj tu vidíme, ako môže rodina fungovať bez akýchkoľvek predsudkov. Rodinu, ktorá tvorí seriál *Ženy z rodu Gilmoreovcov*, môžeme označiť ako alternatívnu rodinu. Stretávame sa v Spojených štátoch s rôznymi štruktúrami stvárnenia rodiny a rodinného prostredia v televízii. Vidíme vývoj a zmenu jednotlivých seriálov.

Štruktúra rodiny a hlavne stvárnenia rodiny sa líšia podľa typu programovania. V komickom seriáli vidíme inak zobrazený obraz rodiny ako v akčnom seriáli. Hlavným cieľom práce bolo vyobrazenie rodiny, aké sa vysielalo divákovi v minulosti a aké dnes. A preto cieľom je zobrazenie rodiny inej, ako bolo predtým, a to rodiny multietnickej, kde hlavné postavy sú dve ženy lesby. Vychovávajú päť detí. Z toho jedna predstaviteľka má jedného biologického syna. Adoptované majú dvojčatá chlapca a dievča, ktorí sú hispánci. Jedna hlavná predstaviteľka je beloška a druhá je mulatka. Opisujem tento obraz, ako niečo, čo by predtým nemohlo vzniknúť na televíznej stanici s rodinou tematikou. Každý z nás má iné rodinné zázemie a každý z nás má iný pohľad na rodinné fungovanie. V Spojených štátoch sa veľmi dbá na rodinu ako hlavný fakt nažívania a spoločnosti.

V skratke by som chcela porovnať známy seriál z 90. rokov s názvom *v Siedmom nebi*, kde môžeme hovoriť o typickej tradičnej rodine. Otec, matka a ich päť, neskôr sedem, biologických detí. Nažívajú si spoločný rodinný život a riešia vzájomné problémy a všetko, čo sa týka rodiny a hlavne ich detí. Tento seriál vytvorila Brenda Hamptonová. Seriál je o rodine protestantského kňaza. Rodina žije vo fiktívnom kalifornskom meste Glenoak. Deti navštevujú stredné a základné školy. Vidíme vzájomnú komunikáciu medzi deťmi, rodičmi ale aj priateľmi, ktorí sú súčasťou ich života, keďže je otec tejto rodiny reverend v miestnom kostole. Oddaná manželka je vždy po boku svojho manžela. A všetky problémy, ktoré nastanú, sa vždy vyriešia. Naozaj môžeme hovoriť o siedmom nebi. V siedmom nebi je seriál, ktorý odráža akýsi ideál kresťanskej Ameriky, ale už v dobe svojho vzniku bol skôr anachronizmom a vyjadrením nostalgie po starých dobrých časoch, keď bol otec naozaj uznávanou hlavou rodiny (presne tak ako bol reverend hlavou komunity). Ďalej popisujem

odlišnosť seriálu *The Fosters* a to, ako rodiny v televízii v dnešnej dobe v Amerike fungujú.

Ústredné postavy okrem Lucy sú pomenované podľa biblických postáv. V určitých epizódach vidíme, ako deti rastú a odkláňajú sa na určité obdobie od domova. Deti idú študovať na univerzitu, presťahujú sa alebo zakladajú svoje vlastné rodiny. Tento „časový“ odklon od domova máme možnosť vidieť aj v seriáli *The Fosters*, avšak v inej podobe. V rodine Fosterovcov Callie za útek a porušenie pravidiel odchádza do domova pre mladistvé dievčatá. Je to ale len na určité obdobie, a inak je rodina vždy pohromade. Odklon od domova vidíme len pri tejto jednej postave. Hovorí sa síce o „odklonoch“ aj u iných detí, no riešiť vážnejšie sa to bude pravdepodobne v neskorších epizódach alebo v druhej sérii, napríklad keď Jesus (adoptívny syn), získa štipendium na univerzitu.

V siedmom nebi sú všetky deti biologické a v *The Fosters* je len jeden biologický syn a ostatné deti sú adoptované. To však nemení nič na tom, že si dostatočne prejavujú lásku, dôveru, pomoc a rodinné priateľstvo. Na druhej strane však adoptívne deti, napríklad v prípade Mariany, ktorá sa potajomky začne stretávať so svojou adoptívnou mamou, cíti potrebu sa s touto osobou stretnúť a spoznať ju. Po krátkom čase však Mariana zistí, aká je jej biologická matka (drogovo závislá), a že Lena a Stef jej nahradili matku dvojnásobne. Jej brat Jesus je s týmto viac zmierený, i keď túži taktiež svoju matku spoznať, bude sa jej snažiť pomôcť a vtedy príde osudná noc, keď do domu zasiahne Stef (policajka) a postrelia ju. Po takejto tragickej udalosti si Jesus a Mariana uvedomia, že im biologická matka možno priniesla život, ale nepriniesla im do života všetko to, čo im priniesli Stef a Lena. Tu je poukázané na to, že aj v reálnom živote nie je dôležité to, kto je váš biologický rodič, ale človek, ktorý vás vychoval a miluje vás.

V siedmom nebi ako aj v *The Fosters* majú určené striktné pravidla. Napríklad o tom, kedy je čas ísť spať, kedy sa vstáva. Obraz pri raňajkách a ponáhľania sa do školy vidíme v oboch seriáloch. Príprava desiaty pre všetky deti, spoločné raňajkovanie a potom spoločne na aute vyrazia do školy. Fosterovci taktiež na noc si vezmú do svojej izby pevné linky, alebo majú deti vo svojich mobiloch aplikáciu, aby rodičia v prípade potreby vedeli, kde sú.

Seriál *The Fosters* odráža niektoré prvky reality a divák má určité tendencie si spájať určité scény so svojim životom, vždy však ide o fikčný seriál.

V seriáli sa napríklad vôbec neriešia financie. Divák nevie, koľko platia za byt, koľko za benzín, koľko zarábajú v práci alebo koľko peňazí dostávajú od štátu za pestúnsku starostlivosť. Vyobrazené sú vždy veľkolepé večere, obedy a vo veľkom dome sa vždy nachádza mnoho priateľov alebo rodinných známych. Taktiež veľkolepá oslava narodenín dvojčiat, svadba a podobne. V jednej epizóde máme možnosť vidieť ako Stef počíta a kalkuluje rozpočet rodiny, no nič viac sa nedozvieme. V prípade, že niektoré deti chcú ísť na koncert, tábor a podobné aktivity, sa nikdy nerieši cena takýchto prvkov, ale to, či to je vhodné a či je dobrý nápad tam dieťa pustiť. Stef a Lena sú ochotné pre svoje deti urobiť čokoľvek, zariadiť, vybaviť a kedykoľvek po ne prísť na aute aj o polnoci. Napríklad aj v 3. epizóde, keď Jude vypracoval test z matematiky, aby mohol ostať na škole, tak Lena mu opravila jeden príklad, a tým pádom mohol ostať. Tak isto je to vyobrazené aj v Siedmom nebi, pri akejkoľvek nepriaznivej udalosti vidíme obraz, ako nasadajú do auta a problém idú vyriešiť alebo si idú po svoje deti. V seriáli často vidíme vzájomnú komunikáciu, komunikuje sa o všetkom, na problémy hľadajú adekvátne riešenie a snažia sa dohodnúť. Rodina Fosterovcov patrí medzi strednú triedu/spoločenskú vrstvu, ako som už spomínala, bývajú v rodinnom dome, ktorý má množstvo izbiel a je priestranný, Stef je policatka a Lena zástupkyňa v škole. Bývajú však v San Diegu, čo už prináša samotný fakt, že táto oblasť nie je najlacnejšia. Avšak málokedy, vidíme problémy z financiami, a keď už sa objavia veľmi rýchlo sa vyriešia alebo niekto prichádza na pomoc.

V ďalšej ukážke by som chcela poukázať na to situáciu po tragickej udalosti, keď Stef pri policajnom zásahu v 9. epizóde postrelia. Prostredie nemocničného lôžka, kde je Stef pripojená na prístrojoch, sa opýta Leny, či si ju vezme. Ona hovorí, že sa už bála toho, že sa jej to nikdy nespýta. V tejto časti seriáloví tvorcovia odpovedajú na zákon DOMA a jeho zmenám, že sa môžu homosexuálne páry vziať a taktiež si adoptovať deti. Poukázať by som chcela na časť v 9. epizóde, a to na prvok rodiny. Lena prichádza za Marianou von na

lavičku. Mariana, ktorá sa stretávala s biologickou matkou za chrbtom svojich mám, vysvetľuje, čo je rodina. V prílohách uvádzam obrázok č.3,

Lena: „*Viem, že musí byť ťažké pochopiť, prečo vaša matka dala prednosť drogám pred vami. Ani ja to nechápem. Len viem ..že sme si vás vybrali. A vy nás. DNA nerobí rodinu. Láska áno. Milujeme vás a to sa nikdy nezmení*“.
(hudba)⁵⁹

V seriáli *The Fosters* vidíme neustále riešenie problémov detí. Seriál je zameraný hlavne na deti. Deti tvoria rôznu vekovú kategóriu a od toho sa odvíjajú aj ich problémy. Problémy týkajúce sa školy, randenia, sexu. Sex však nie je vyobrazený v seriáli. Vidíme len náznaky toho, čo sa asi udialo. Napríklad keď sa Jesus vyspí so svojou priateľkou, ktorá je z veľmi náboženskej rodiny. Tak Stef kupuje „tabletku po“. Vidíme, že matky sú starostlivé a obetavé voči svojim deťom, sú vždy k dispozícii. Každý problém sa snažia vyriešiť, čo sa im aj vždy podarí. Hľadajú adekvátne riešenie. Najväčším problémom je to, že Brandon biologický syn Stef sa zamiluje do Callie. Láska je vzájomná, no Callie sa túži stať členom rodiny Fosterovcov, niekde patriť a byť súčasťou rodiny. Hovorí o tom v epizóde 20.

Callie: „*Brandon, budem tvoja sestra*“

Brandon: „*Nie sme príbuzní. Nemáme tu istú krv. Nie je to nič zlé ani nelegálne*“

Callie: „*Takže...keď vlastne nie si môj brat, tak Stef a Lena v skutočnosti nebudú moje mamy*“

Brandon: „*Nie je to to isté*“

Callie: „*To je úplne to isté. Ja potrebujem rodinu. Nie len kus papiera*“

V 10. epizóde vidíme svadbu Stef a Leny, je to veľká udalosť, kde sa stretáva celá rodina a priatelia Fosterovcov. Sobáša ich otec Leny a hneď na začiatku hovorí slovami: „*Vitajte priatelia. Teraz, keď sa konečne najvyšší súd prispôobil..(potlesk). Prispôobil a uznal, že všetci ľudia majú ten istý právny*

⁵⁹ Lena & Mariana's conversation 1x09 [The Fosters] *HD*: TvSeriesandShips. [online]. 2013 [cit. 2014-09-10]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=G3hOLTvsUAE>

nárok a majú práva na rovnaké výzvy a triumfy, výhody ale aj bremená ako všetci ostatní“. Nadväzuje na to, ako sa zákon v Spojených štátoch amerických zmenil od roku 2013. V prílohách prikladám obrázok č. 4 a 5 zo svadby Stef a Leny. V tejto epizóde je zaujímavá pieseň, na ktorú tancuje celá rodina na konci epizódy. Pieseň má názov „Same Love“, čo znamená rovnaká láska, rovnosť pre všetkých. Pieseň je od speváka Macklemora (vlastným menom Ben Haagerly). Úryvok z piesne: *„Stlačme tlačidlo k prehrávaniu. Nestláčajme to pauzujúce, musíme pokročiť vpred. Zložte si to rúško strachu, pod ktorým je predsa tá rovnaká láska (hetero/gay láska)“*⁶⁰.

Rodina v amerických seriáloch už nie je o biológii, o zväzku muža a ženy, manželstve, o spoločnom náboženstve, rovnakej rase/etniku. V *The Fosters*, nevidíme žiadnu biologickú príbuznosť. Stef síce má biologického syna Brandona z prvého manželstva. No sám Brandon nazýva ako Stef tak aj Lenu mamou. V seriáli vystupuje aj postava biologického otca Brandona, ktorý so Stef pracuje. Je to netypický prvok, že Brandon má troch rodičov. V siedmom nebi vidíme, že je tu vyobrazená „tradičná rodina“: otec ako hlava rodiny, matka a ich biologické deti. Súrodenci sú všetci vlastnými pokrvnými bratmi a sestrami. Na druhej strane v *The Fosters* všetky deti okrem Jesusa a Mariany (dvojičky), sú nevlastní bratia a sestry. V určitej epizóde zistujeme, že ani Callie a Jude nie sú vlastní súrodenci. No ako sú vyobrazené vzťahy medzi súrodencami v jednom alebo druhom seriáli, našli by sme iba tento jeden rozdiel. V podstate sa však všetko odohráva rovnakým spôsobom. Láska, dôvera, súrodenecká pomoc, riešenie problémov ale aj občasné hádky máme možnosť vidieť aj v jednom aj v druhom seriáli.

Náboženstvo niekedy obhajovalo iba manželský zväzok medzi mužom a ženou, v súčasnosti viac a viac náboženstvo medzi seba vnáša pochopenie aj pre homosexuálne páry. Aj v seriáli *The Fosters* vidíme, že Stef má traumy a predsudky k akýmkoľvek náboženstvám a vyznaniu. Po čase sa dozvedáme, že

⁶⁰ LEWIS, Ryan. MACKLEMORE & RYAN LEWIS - SAME LOVE feat. MARY LAMBERT (OFFICIAL VIDEO). [online]. 2012 [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=hIVBg7_08n0

za to môže jej otec, ktorý jej ako malej vysvetľoval, že láska je možná len medzi mužom a ženou. Stef prežila dlhé rozhovory a stretnutia s farárom, ktorý jej vzťah so ženou mal vyhovoriť. Po čase, keď už dlhú dobu žila s Lenou, ju otec podporuje a má rád Lenu a všetky deti v dome, no vo vnútri sa s tým nevie vyrovnáť a nechápe to. Na svadbe sa ani neukázal, no potom sa snaží to napraviť tým, že im kúpil auto ako svadobný dar. Tu napríklad vzniká hádka o tom, že nebol ani pozvaný na svadbu. Stef hovorí o tom, že mohol prísť, keby naplno rešpektoval ich manželstvo. Otec Stef hovorí o tom, že prijal Lenu aj deti a jej životný štýl. To Stef urazilo, pretože to nie je životný štýl. Stef a jej otec majú voči sebe vzájomnú netoleranciu. V ďalšej epizóde vidíme pohľad na náboženstvo, keď Jesus chce ísť so svojou priateľkou Lexi na kresťanský tábor. Stef si nemyslí, že je to najlepší nápad, pretože sa bojí, že na tábore by mohli mať rôzne predsudky voči tomu, že má dve matky. Avšak rodičia Lexi, naopak podporujú takúto rodinu, ktorá pomáha deťom a vytvára im rodinu.

V seriáli *V siedmom nebi* máme možnosť vidieť, že rodina je tej istej rasy - belosi. Samozrejme ako kresťanská rodina nemá žiadne predsudky voči iným rasám. Rodinnými priateľmi je rodina, ktorá je černošská. V seriáli sa však stretávame s rasovou nenávisťou, keď im vypália kostol alebo ich urážajú v škole, dokonca v niektorých epizódach vidíme, že aj samotný policajt utláča toto etnikum. Seriál *The Fosters* prichádza s novým pohľadom na rodinu aj na etnikum a rasu. Už hlavná predstaviteľka Lena je miešanka, adoptované dvojčatá sú hispanci a podobne. V seriáli však nevidíme prvky, keď by bola Lena alebo dvojčatá utlačené, alebo im ľudia či študenti nadávali kvôli ich etniku. Aj toto je jeden z prvkov, kedy sa obraz „tradičnej rodiny“ presúva k „modernej rodine“.

Na internetových stránkach, či už fanúšikovských alebo hlavných stránkach americkej televízie ABC Family, máme možnosť vidieť, že rodina v seriáli *The Fosters* sa nazýva „tradičná rodina“ alebo „moderná rodina“. Seriál *The Fosters* má klasické gendrové rozdelenie rolí tak, ako je to aj v tradičnej rodine alebo alternatívnej rodine. Stretávame sa tu síce s dvoma lesbami, ale to nemení fakt, že majú tie isté znaky ako tradičná rodina. Poslaním je tak isto vychovať deti, pomáhať. Vidíme taktiež vzájomnú komunikáciu, dôveru, oporu a lásku, ktorú tvorí rodina. Ja preferujem seriál *The Fosters* nazývať tiež

modernou rodinou, no možno bez tých úvodzoviek. V seriáli jasne vidíme, že nejde o typickú americkú rodinu, ale o modernú americkú rodinu, ktorou Fosterovci sú. No všetky znaky preberajú z tradičnej rodiny. Mení sa tam len táto jedna vec: vystupuje tu žena a žena ako matka a matka (otec). V tejto kapitole by som ďalej chcela poukázať na typické znaky americkej modernej rodiny. Budem uvádzať rôzne epizódy z prvej série seriálu *The Fosters*, na ktorých chcem poukázať typické spolunažívanie americkej rodiny. Vlastne ide o pokus zobrazenia modernej rodiny, ale pretože je televízia konzervatívna, je rodina rovnako zobrazená na pôdoryse a podľa pravidiel predchádzajúcich rodinných typov⁶¹.

V americkom rodinnom prostredí hrá televízia veľkú rolu a má veľký vplyv na detských a dospelých divákov. A tým, že je rodina veľmi dôležitá, je dôležité aj to, ako je určitý seriál ponúkaný alebo čo jednotlivé seriály obsahujú, či už je to násilie, sex, nevhodné slová, alkohol alebo drogy. Deti v Spojených štátoch amerických sledujú televíziu v priemere štyri hodiny denne. V roku 1996 Kongres schválil zákon, ktorý pomáha rodičom kontrolovať, čo ich deti pozerajú v televízii. Podľa určitých pravidiel sa vytvorili tabuľky s rôznymi značkami. Rodičia potom vedia, ktorý seriál alebo program obsahuje násilie, drogy, alkohol alebo sex. Rodičia môžu tak využívať zariadenie v televízore pod názvom v-chip, ktorý zobrazuje na začiatku každého programu značku. Zákon sa však zmenil a televízory, ktoré boli vyrobené v Spojených štátoch amerických po 1. januári 2000, majú automaticky dané toto hodnotenie v-chip. V-chip je zaznamenaný na všetkých televíznych programoch okrem spravodajstva a športu⁶². Objavuje sa vždy na začiatku po dobu 15 sekúnd. Rodičom sa vysielá elektronický signál a môžu zablokovat' televíziu. Americký seriál *The Foster* má na začiatku každej epizódy skratku TV14, ale odlišujú sa od skratiek, čo obsahuje vybraná epizóda. TV14 znamená, že seriál alebo program je nevhodný pre mladšiu vekovú kategóriu ako je 14 rokov a neodporúča sa sledovať tento program bez dozoru rodičov. Odporúča sa väčšia opatrnosť pri sledovaní tohto programu. V epizódach sa stretávame so skratkami V-intenzívne násilie, S-

⁶² V-Chip: Viewing Television Responsibly: The TV Parental Guidelines. [online]. [cit. 2015-02-15]. Dostupné z: www.transition.fcc.gov/vchip

intenzívne sexuálne situácie, L-silný hrubý jazyk, D-intenzívne podnetný dialóg. Výnimkou je 16. epizóda, ktorá obsahuje skratku TV PG, čo znamená rodičovský dohľad. V-chip predstavuje spojenie rodiny a televízie. I keď ide o rodinný seriál, vysielaný je v hlavnom vysielacom čase. Počíta sa teda s tým, že napríklad mladšie deti počas školského týždňa už spia alebo je seriál určený naozaj len pre divákov starších ako 14 rokov, pretože mladšie deti by si nevedeli vysvetliť niektoré použitie hrubých slov alebo sexuálnych činností, akými sú zábery dvoch žien v posteli alebo pitie alkoholu.

V seriáli *The Fosters* je zobrazenie rodiny pomocou celkov, veľkosť je daná tým, že sú zachytené tri a viac postáv. Zdôrazňuje prostredie, ale hlavné sú postavy. Ďalej seriál využíva na polocelok, keď je vnímaný pohyb a gestá. Seriál pracuje aj s polodetailom a detailom. V polodetaily vidíme postavu od pásu hore, slúži hlavne k zachyteniu dialógu. Hlavným prvkom je detail, keď je zachytený obraz ľudskej tváre alebo jeden predmet. Napríklad riešenie problémov v rodine, kde sa kladie dôraz na mimiku, vyjadrenie emócií. Divák nemôže nikde uhnúť a pozrieť sa niekde inam, musíme sa dívať na tú jednu postavu alebo predmet. Sústreďme sa hlavne na tú jednu postavu a na to, čo hovorí alebo to, čo vyjadruje. Seriál využíva na zobrazenie rodiny celok. Vtedy máme možnosť vidieť rodinu v určitom prostredí: v pracovnom, školskom alebo domácom prostredí. Taktiež máme možnosť vidieť dvojdetail, napríklad pri scénach bozkávania alebo objatí. Je to reakcia na akciu dialógov alebo napríklad v intímnych situáciách.

Po krátkom uvedený, ako vyzeral obraz v americkom seriáli, a pre koho je seriál určený, teraz budem opisovať zobrazenie rodiny v seriáli *The Fosters*, ak to vyplýva aj z názvu práce. Rodina je hlavným znakom pre seriál *The Fosters*. Už z názvu nám vyplýva to, že asi nepôjde o nukleárnu rodinu. V preklade *The Fosters* znamená „Opatrovníci“. Takže je pravdepodobné, že sa o niekoho starajú a vychovávajú.

Zobrazenie v seriáli *The Fosters* prináša pre spoločnosť fakt, že rodina už nie je o biológii. Diváci sa môžu zamyslieť nad tým, kto je teda v spoločnosti a v amerických seriáloch rodičom. Je to ten, kto privedie na svet dieťa, alebo ten, čo ho vychováva, je mu oporou, prináša do života lásku a porozumenie. Postavy

v *The Fosters* nemajú medzi sebou biologickú príbuznosť, no majú všetko, čo má mať dobre fungujúca rodina.

3.2 The Fosters

V tejto kapitole sa venujem hlavne vzniku seriálu, ako a prečo vznikol a na akých staniciach sa vysiela. Seriál *The Fosters* sa stal obľúbeným, a preto sa nevysiela len v Spojených štátoch amerických. Ďalej oboznámim čitateľa s definíciou, čo je seriál a čo môže rozumieť pod týmto pojmom. Ako som už spomínala, seriál *The Fosters* je hybridný seriál, ktorý sa skladá z dvoch žánrov a to je žáner soap opery a subžáner rodinného drama. V podkapitolách sa snažím aplikovať prvky na seriáli *The Fosters*.

Na začiatku by som ešte chcela uviesť a vysvetliť pojem seriál. Seriál ponúka divákovi ucelený, väčšinou lineárne, na základe kauzálnej následnosti vystavaný príbeh hlavných a vedľajších postáv s finálnym vyvrcholením, ktorý je rozdelený do konkrétneho množstva jednotlivých dielov, často využívajúc cliffhanger⁶³ k prechodu z jednej časti do druhej.

Ako uvádza Korda: „*V televíznom vysielaní ide v zásade pozorovať päť základných „ideálnych“ variant televíznej relácie*“ „*Tieto kategórie vykazujú špecifické rysy: na úrovni (ne)naplňovaní kritérií klasického naratívu na úrovni jednotlivých dielov/epizód, v miere previazanosti medzi jednotlivými dielmi, v práci s postavami a pod*“⁶⁴ Kategórie: izolovaná relácia, miniséria, televízna antológia, série a seriál.

V skratke popíšem prvky klasického naratívu⁶⁵ v seriáli. Pretože *The Fosters* je seriál. Vychádzam z Kordu⁶⁶ a jeho popisu seriálu. Protagonista je

⁶³ Cliffhanger je typ dejového zvratu v príbehu. Je to dramatický záver diela. Prvýkrát ho použil Charles Dickens na konci svojho poviedkového seriálu.

⁶⁴ KORDA, Jakub. *Úvod do studia televize*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2005, 77 s. ISBN 80-244-1135-0.

⁶⁵ Klasický naratív je termín často používaný s tzv. klasickým Hollywoodom, jeho vyprávacia ale aj štýlová konvencia sa formovala už od konca 20. rokov. Akcentovaná je v tomto prípade zrozumiteľnosť a prehľadnosť, kauzálna logika, typická je tiež chronologičnosť, kontinuálni strih a „neviditeľný“ štýl. KORDA, Jakub. *Úvod do studia televize*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2005, 77 s. ISBN 80-244-1135-0.

⁶⁶ KORDA, Jakub. *Úvod do studia televize*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2005, 77 s. ISBN 80-244-1135-0, s28-29.

kolektívny hrdina a postavy alebo hrdinovia sa v priebehu seriálu môžu vyvíjať. Čo sa týka expozície, nachádza sa na začiatku seriálu a ďalej s príchodom nových postáv. Motivácia jednotlivých postáv sa priebežne obmieňa a veľký význam má osobná história postáv. Naratívne hádanky sú stanovené na začiatku série a priebežne sa menia. Súbežne je prítomných niekoľko hlavných naratívnych otázok. Rozprávanie je skôr sekvencia udalostí. Klimax v seriáli predstavuje trvalé oddelovanie a zodpovedanie otázok, po zodpovedaní jednej otázky prichádza ďalšia, nová otázka. Sekundárne hádanky sú priebežne obmeňované, celkovo sa rozširujú a na všetky otázky za zodpovie až v samotnom závere celého seriálu.

The Fosters mal premiéru 3. júna 2013 a prvá séria sa skladá z 21 epizód a ukončenie má 24. marca 2014. V dobe písania bakalárskej práce prebieha druhá sezóna. Seriál s rodinnou drámou, ktorý sa odohráva v San Diegu. *The Fosters* sa sústreďí na život lesbického páru Leny (Sherri Saum) a Stef (Teri Polo). Policajtká Stef má z predošlého manželstva syna Brandona (David Lambert). Lena je zástupkyňa riaditeľa v miestnej škole. Fosterovci majú adoptované dve deti-dvojčatá (hispánci), a to Jesusa (Jake T. Austin) a Mariannu (Cierra Ramirez)⁶⁷. Lena a Stef sa niekedy starajú o deti, aby nemuseli kolovať v americkom systéme dočasných domovov. Dej začína, keď k nim prichádza Callie (Maia Mitchell). Lena ju vyzdvihla z „polepšovne“ a priniesla ju domov. Tu začínajú rôzne problémy, tajomstvá, ale aj dni plné radosti a lásky. Callie sa snaží zachrániť svojho mladšieho brata Juda (Hayden Byerly), o čom však Fosterovci netušia. Viac sa ohľadom výstavby postáv budem venovať v samostatnej kapitole 3.3. s názvom Typológia. Seriál *The Fosters* je takmer hodinový drama seriál, ktorý sa vysiela každý pondelok v čase 9/8c, čo znamená, že vysielenie prebieha o deviatej hodine východného času a o ôsmej hodine centrálného času. V druhej sérii sa však vysielenie posunulo na 8/7c.

Ako som už spomínala, *The Fosters* je vysielený televíziou ABC Family. Zaujímavosťou je, že v krátkom čase sa začal seriál vysielať aj na ABC Spark v Kanade, ako aj v Španielsku na AXN White s názvom *Familia de acogida*,

⁶⁷ TERRACE, Vincent. *Internet drama and mystery television series, 1996-2014*. v, 270 s. ISBN 9781476619309, s. 72.

v Portugalsku AXN White s názvom *Família de Acolhimento*, ale taktiež v Turecku na Dizimax Drama a v Nemecku na Disney Channel. Zaujímavosťou je, že vyšla kniha s príbehom o rodine *The Fosters*, ktorú som však nemala možnosť získať prostredníctvom internetových zdrojov. Vyšla 23. januára 2015, čiže v čase písania bakalárskej práce. Kniha vyšla od autorky Stacy Kravetz s názvom *The Fosters: Keep Your Frenemies Close* v preklade Drž si nepriateľov blízko.⁶⁸

Tvorcami seriálu *The Fosters* sú Bradley Bredeweg a Peter Paige. Dvaja hlavný tvorcovia sa snažili vytvoriť rodinný seriál, ktorý odráža „modernú americkú rodinu“. Najskôr tvorcovia uvažovali o príbehu, kde hlavnými postavami bude homosexuálny pár, ktorý budú tvoriť dvaja otcovia. Neskôr sa však rozhodli, že takýto typ už je možné vidieť na televíznych obrazovkách, a preto sa rozhodli pre rodinný seriál, kde sú dve lesby/matky, ktoré vychovávajú deti. Ďalej chceli upozorniť a informovať divákov viac o systéme pestúnskej starostlivosti v Spojených štátoch amerických. Peter Paige je americký herec, režisér a scenárista. Môžeme ho poznať so seriálu *Queer as Folk*. Bradley Bredeweg sa stotožnil s touto témou, pretože on sám bol dlhú dobu v systéme náhradnej rodiny. Taktiež nesmieme zabudnúť na známou herečku a speváčku Jennifer Lopez, ktorá sa stala producentkou seriálu *The Fosters* so svojou produkčnou spoločnosťou Nuyorican Profuctions. Jennifer Lopez sa taktiež stotožnila s touto tematikou, a to z toho dôvodu, že jej zosnulá mama aj staršia sestra boli vždy diskriminovaná za ich sexuálnu orientáciu. Jennifer Lopez uviedla: „Aj keď scenár bol o netradičnej rodine a zaoberal sa novšími témami, mal nejaké naozaj základné témy, ako je rodina a láska a o tom, čo je naozaj dôležité. Život môže byť zložitý a chaotický a niekedy nie je jednoduchý. Dáva to naozaj dobré znázornenie rodiny v tomto čase a veku“⁶⁹

Prvé promo seriálu *The Fosters* na ABC Family bolo 19. apríla 2013⁷⁰. 24. septembra 2012 bolo jasné, kto bude hrať lesbický pár. 11. apríla 2013 TV Guide

⁶⁸ The Fosters: Keep Your Frenemies Close. [online]. [cit. 2015-04-01]. Dostupné z: <http://www.barnesandnoble.com/w/the-fosters-stacy-kravetz/1119499130?ean=9781484722404>

⁶⁹ Wikipedia: The Fosters (2013 TV series). [online]. [cit. 2015-03-02]. Dostupné z: http://en.wikipedia.org/wiki/The_Fosters_%282013_TV_series%29

⁷⁰ The Fosters: Extended Preview! - ABC Family (June 3rd). [online]. 2013 [cit. 2015-01-13]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=IXNPVWjFuPg>

predstavila prvé oficiálne obsadenie hercov, ktorí budú hrať v seriáli. Natáčanie prvej série seriálu *The Fosters* skončilo 31. januára 2014.

The Fosters v priebehu vysielania prvej série získalo mnohé ocenenia, pričom na ceny bolo nominované v rôznych kategóriách. Vyzdvihnem len tie, na ktorých vyhrali. Teen Choice Awards⁷¹ vyhrali v kategórii TV Breakout Show, čo znamená, že získali cenu za seriál, ktorý sa stal populárny a vystúpil z davu. Ďalej získalo cenu GLAAD Media Awards⁷² v kategórii najlepší drama seriál a nakoniec vyhrali TCA Awards⁷³ v kategórii pre vynikajúce výsledky pre mladých.

V seriáli *The Fosters* vidíme dve ženy Stef a Lenu ako lesbický pár. V seriáli sa môžeme stretnúť nielen s pomenovaním tejto dvojice ako lesba, gay ale taktiež slangový výraz, ktorý použila napríklad Callie v prvej epizóde, keď prichádza do rodiny Fosterovcov, keď nazýva Stef a Lenu ako „dyke“, čo je slangový výraz od podstatného mena lesba. Predtým sa skôr používal ako hanlivé pomenovanie. Hanlivý štítok sa však zmenil na pozitívum a v dnešnej dobe sa používa ako synonymum od slova lesba.

1. epizóda

Callie: „*Takže vy ste „dykes“ (lesby) ?*“

Jesus: „*Dávajú prednosť výrazu „ľudia“, ale áno sú lesby.*“

Na tejto ukážke, môžeme vidieť, že sa stretávame v seriáli *The Fosters* s rôznymi pomenovaniami dvoch matiek, ktoré tvoria pár a vychovávajú deti.

3.2.1 Práca so žánrom v seriáli

V tejto kapitole sa venujem hlavne práci so žánrami, ktoré sa vyskytujú v seriáli *The Fosters*. Ako som už spomínala v kapitole Terminológia (2.3), čo znamená žáner mydlová opera (soap opera) a subžáner rodinného drama seriálu, teraz sa snažím o aplikovať jednotlivé prvky na rodinnom seriáli *The Fosters*.

⁷¹ Teen Choice Awards je každoročné oceňovanie show, ktoré vysiela Fox Network. Ocenenie sa odovzdáva najväčším úspechom v oblasti hudby, filme, športe, televízie a módy. Rozhodujú diváci vo vekovej kategórii 13-19.

⁷² GLAAD Media Awards – Gay and Lesbian Alliance Against Defamation, je pocta a udelenie ocenení reprezentácia LGBT ľudí v médiách, divadle, umenia a iné.

⁷³ TCA Awards sú ceny prezentované kritikmi televíznej asociácie. Existuje osem kategórií ktoré sú ocenené každé leto.

Ako aj žáner soap opera a aj subžáner rodinného drama patria k populárnym dramatickým televíznym seriálovým žánrom. Čo sa týka dejových línií postáv soap opery, tie sa vyvíjajú dlhodobo. Oba žánre sú väčšinou takzvané „character driven“ seriály, v ktorých postavy dominujú nad príbehom. Môžeme povedať, že žánre sú rodinného charakteru. Základom je riešenie určitého problému, väčšinou rodinného typu, vzťahového typu a je vytvorená určitá stabilná komunita. Zvyčajne je to komunita tvorená rodinou, často sa však stretávame s inými komunitami postáv, napríklad spoločné bývanie alebo pracovné prostredie. V nadväznosti na určité dejové línie, ktoré sú zasadené do určitého prostredia, sú špecifikované jednotlivými priestormi, v ktorých postavy žijú, pracujú, zabávajú sa. Divák má možnosť ľahko rozoznať postavy, ktoré evokujú rodinnú atmosféru.

3.2.1.1 Žáner mydlová opera

Žáner mydlová opera alebo ako aj často spomínam v mojej práci soap opera, je jedným zo žánrových druhov seriálu *The Fosters*. Po kódovaní všetkého materiálu, ktorý som nazbierala, vyhodnotila a rozdelila do určitých kategórii, vznikla podkapitola, ktorú som nazvala Žáner mydlová opera. V tejto podkapitole píšem o prvkoch, ktoré sa týkajú toho žánru v seriáli *The Fosters*. Využívam rôzne ukážky a poukazujem na žáner mydlovej opery skrz dialógov medzi postavami, ktoré úzko súvisia s obrazom americkej rodiny v seriáli. Definíciami, čo je mydlová opera a aké sú jej prvky, som sa venovala v kapitole 2.3.3 s názvom Žáner. *The Fosters* má prvky dramatickosti. Dramatické scény sú skoro v každej jednej epizóde. Hudobný sprievod je súčasťou každej dramatickej situácie. Vytvára tak emocionálnu dramatickosť. Napríklad keď postrelia Stef alebo sa v škole vyšetruje, kto predáva lieky. Prvá epizóda sa začína dramatickou udalosťou v priestoroch, kde sú zadrživani rôzni mladí ľudia. Je to väzenie pre mladistvých (nápravné zariadenie pre mladistvých). Dramatická situácia, keď dievčatá kráčajú do druhej miestnosti a tam Callie začnú mlátiť a biť iné dievčatá. Do tejto dramatickej situácie a spomalených záberov vstupuje hudobný sprievod (klavír), biely záblesk a scéna, kde stále hrá hudba a Brandon je na koncerte. Je to vlastné aké si prepojenie toho, že tieto dve postavy budú mať niečo spoločné.

Ako už je pre soap operu príznačné, objavuje sa v seriáli *The Fosters* veľké množstvo postáv, na ktorých interakciách stojí seriálový dej. Hlavnými postavami sú členovia rodiny Fosterovcov: Stef, Lena, Brandon, Jesus, Mariana, Jude a Callie. Vystupuje tu však veľké množstvo vedľajších postáv. Mike, biologický otec Brandona a kolega Stef v práci. Rodičia Stef a Leny. Biologická matka Jesusa a Mariany. Bývala partnerka Leny. Najlepší priatelia detí, ako sú Lexi, Wyatt, Talya, Connor, Emma. Spojená s rodinou je aj Rita, ktorá vedie dievčenskú skupinu problémových dievčiat. Počet postáv sa zvyšuje v druhej sérii, keď sa rieši, kto je skutočným biologickým otcom Callie. Takže s druhou sériou prichádzajú aj nové postavy, ktoré vytvárajú dej.

Ďalším znakom sú zápletky, ktoré sa často v mydlovej opere stávajú reálnejšie. S týmto tvrdením súhlasím. V seriáli *The Fosters* často vidíme scény, ktoré divák určite zažil vo svojom živote. Či už ide o nejakú zápletku rodinných problémov alebo pracovných problémov, tak je divákovi poskytnutý dostatočne reálny pohľad na danú situáciu. Na jednej strane sú to zápletky, ktoré sa stávajú reálnejšie, ale máme možnosť vidieť aj obyčajné veci, ktoré keď divák uvidí v seriáli, zisťuje, že množstvo prvkov je z reálneho života. Napríklad scény: komunikácia s deťmi, nakupovanie šiat na narodeninovú oslavu a podobne (preferovaný skôr v amerických rodinách ako u nás), spoločné raňajkovanie, hranie spoločenských hier alebo sledovanie televízie spoločne v obývacom priestore. Taktiež písanie domácich úloh, zaželať si dobrú noc a podobne. Počas mojej práce s metodológiou a zakotvenou teóriou mi z množstva materiálu vznikla možno taká, nazvala by som to, menšia skupina prvkov, ktorá zapadá do žánru teen seriálu.

V pár riadkoch definujem teen seriál a vyzdvihnem prvky, ktoré sú v americkom seriáli *The Fosters*. Ako uvádza Jakub Korda: „*Pri snahe presne zacieliť televízny produkt k špecifickému publiku je pochopiteľne nutné obdarit ho prvkami, ktoré budú rezonovať s aktuálnymi osobnými skúsenosťami a problémami divákov. Hlavnými postavami tínedžerských seriálov sú práve dospievajúci ľudia zasadení do typického prostredia. Konštrukčnými prvkami príbehu sú potom najmä: láska, priateľstvo, sex...*“⁷⁴ Členov rodiny Fosterovcov

⁷⁴ KORDA, Jakub. *Úvod do studia televize*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2005, 77 s. ISBN 80-244-1135-0.

tvoria tínedžeri rôznej vekovej kategórie a od tejto vekovej kategórie sa odlišujú aj problémy, ktoré majú. Ale stále sú to prvky lásky, priateľstva, sklamaní, podrazu, šťastia, úspechu či prvé skúsenosti so sexom. *The Fosters* je zameraný hlavne na „detí“ - tínedžerov. Ako uvádza Jakub Korda⁷⁵ v *Úvode do studie televízie* 1: iným variantom je posun k celorodinnnej forme. Kde sa dostávame do priestoru zápletkám na osi: tínedžer a dospelý (rodič), tínedžer a tínedžer a dospelý a dospelý. Táto os je presne definovaná v seriáli *The Fosters*. Vidíme zápletky medzi vzťahom Stef a Leny (napr: riešenie problému, že Lena túži ešte po dieťati, aj keď tvorí pár so Stef). Medzi tínedžermi sú to súrodenecké konflikty (napr: keď Jesus začne chodiť s najlepšou kamarátkou Mariany (sestra Jesusa), a medzi tínedžermi a rodičmi. Zápletky, ktoré vidíme v každej epizóde (napr: keď Brandon predáva falošné občianske preukazy, keď Callie uteká od Fosterovcov, alebo keď sa Brandon chce odsťahovať k otcovi). Ide však skôr o žánrovú variantu soap opery, kde vystupuje veľký počet detí a „pubertákov“.

3.2.1.2 Subžáner rodinné drama

Rodina, ktorú máme možnosť vidieť v seriáli *The Fosters* je modernou americkou rodinou. Ako prvý prvok uvádzam samotný začiatok seriálu a jeho úvodnú titulkovú sekvenciu. Ako uvádza Jakub Korda: „*Titulková sekvencia je jeden z fundamentálnych prvkov nielen televíznych relácií, ale audiovizie ako takej. Už od prvopočiatku je prakticky povinnou súčasťou kinematografických diel, ale aj home videa, virálnych videí a pod. a jej zrejmovou funkciou vždy bolo označovať začiatok diela. V prípade televízneho média zohrávala titulková sekvencia a s ňou spojený typický hudobný motív význam vzhľadom k existencii relácii v rámci nepretržitého televízneho toku (funkciou bolo - a stále je - indikovať začiatok relácie a pripútať divákovu pozornosť k televízoru*“⁷⁶ Už v priebehu 38 sekúnd máme možnosť vidieť 22 snímok, ktoré sa týkajú rodiny.⁷⁷ Nemáme možnosť vidieť samotných hercov, ktorí hrajú dané postavy, ale

⁷⁵ KORDA, Jakub. *Úvod do studia televízie*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2005, 77 s. ISBN 80-244-1135-0, s52.

⁷⁶ KORDA, Jakub. *Úvod do studia televízie*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2005, 77 s. ISBN 80-244-1135-0.

⁷⁷ ABC Family: ABC Family's The Fosters - Official Intro (Feat. "Where You Belong" by Kari Kimmel). [online]. 2014 [cit. 2014-11-05]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=5UO_pJWSKPI

vidíme prvky, s ktorými sú postavy v seriáli spojené. V úvodnej sekvencii hrá v pozadí pieseň od Kari Kimmel s názvom *Where you belong* (v preklade Kam patriš). Už táto pesnička je spojená s rodinou, ktorú máme možnosť pozorovať. Na 22 snímkach máme možnosť vidieť medené panvice, kalendár plný schôdzok a povinností, cereálie, palacinky. Vidíme tu priame spojenie s postavami (Stef a jej šálka kávy, Brandona, ako hrá na klavír, Callie na gitaru a Marianu, ako si lakuje nechty). To všetko nám naznačuje niečo o postavách a vo chvíli, keď už seriál poznáme a stotožňujeme sa s postavami, vidíme presne prepojenie prvkov. Znelka svojimi atribútmi a znakmi, ktoré sú vizuálne spojené s rodinou, odkazuje na svoj žáner a hlavné zápletky. Už podľa nich divák vie, že mu bude hovorené o rodine a rodinnom živote. To niečo robí s jeho diváckym očakávaním, pomáha mu to seriál priradiť k subžánru rodinného dramatu, a tým pádom vie, čo môže očakávať.

Na začiatku každej epizódy vidíme prvok nazývaný teaser. Ako uvádza Jakub Korda: „ *Tento prvok je niekedy označovaný ako „cold open“ a označuje scénu na začiatku epizódy, jeho cieľom je prilákať pozornosť, ponúknuť atrakciu, ktorá mu zabráni v prepnutí na iný kanál a pod. Takáto scéna spravidla trvá niekoľko minút, podľa príručiek amerických producentov má však relácia iba 40 sekúnd na to, aby diváka dostatočne zaujala. Funkciou teaseru nie je informovať či zmysluplne rozvíjať rozprávanie, ale zaujať.*“⁷⁸ V seriáli *The Fosters* teaser trvá od 30 do 40 sekúnd. Teda je v súlade s príručkami. Chce upútať a zaujať diváka, ale v seriáli sa pracuje taktiež s pojmom recap, čo znamená rekapituláciu, ktorá pripomína udalosti, ktoré sa stali v predchádzajúcej epizóde. Teaser väčšinou súvisí s obrazom rodiny a konfliktov, ktoré sa udiali v predchádzajúcej epizóde.

Ďalej máme v seriáli možnosť sledovať aj prvky, ako sú predelenie medzi segmentami. Väčšinou ide o priamy strih alebo záber na školské prostredie, dom Fosterovcov alebo pláž vedľa školy. Čo sa týka klimaxu (zodpovedanie hlavnej naratívnej hádanky), je to ťažké definovať. Naratívnych hádaniek je v seriáli *The*

⁷⁸ KORDA, Jakub. *Úvod do studia televize*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2005, 77 s. ISBN 80-244-1135-0.

Fosters položených niekoľko naraz. V priebehu času sa niektoré z nich vyriešia a niektoré nie a pokračuje ich riešenie v druhej sérii. Takže ako som už spomínala, úvodná titulková sekvencia je prvým hlavným obrazom americkej rodiny, s ktorým sa v seriáli stretávame. Tvorcovia sa snažia zachytiť „skutočný život“ americkej modernej rodiny. Skutočnosťou je, že vidíme v seriáli prvky problémov, s ktorými sa stretávame každodenne a musíme ich riešiť. No nevidíme skutočnosť, čo sa týka finančného zabezpečenia. Vidíme, že Stef je policajtká a Lena je zástupkyňa riaditeľa školy, avšak nevidíme ich príjmy a výdaje. Taktiež vidíme minimum školských aktivít, ak sa netýkajú priamo rodiny. Takže stretnutia s priateľmi sú väčšinou u nich doma, či už jedno z detí vytvára projekt alebo nacvičuje na tanečné predstavenie. V seriáli sa stretávame aj s odporom voči takejto modernej rodine. Stefín otec je proti tomu, aby mala s Lenou svadbu. Ale na druhej strane vidíme otca Leny, ako ich vzťah podporuje a dokonca ich sám zosobáša. Zaujímavosťou je, že Leninho otca hrá herec Stephen Collins, ktorý účinkoval ako hlavná postava v seriáli v Siedmom nebi (Reverend Eric Camden). Viac sa postavami budem zaoberať v samostatnej kapitole. Ďalej sa budem venovať už vybraným ukážkam v epizódach, kde popíšem situáciu, ktorá je úzko spätá s rodinou a v prílohách uvediem obrázok. V prvej epizóde máme možnosť vidieť rodinné zázemie. Všetci držia pohromade. Večerajú pri stole. Callie je uzavretá a nekomunikatívna, čo nasvedčuje tomu, že neverí ľuďom a nemá ani chuť sa s nimi zhovárať. Diváci čakajú, kto je Jude, ktorého spomínala hneď na začiatku, keď ju Lena brala domov. Po večeri prichádza rozlúčenie a prísna morálka v podobne 15 minút, po uplynutí ktorých musia zhasnúť svetlá. Ale s láskou objímajú každé dieťa. K sebe si však berú na noc aj pevnú linku a ešte triedia prádlo a komunikujú medzi sebou. Hneď v prvej epizóde sa nám vyskytuje niekoľko naratívnych otázok. Kto je teda Jude? Prečo Mariana berie potajomky lieky svojho brata? Alebo prečo majú jedného biologického syna? Nasleduje typické americké ráno modernej rodiny. Príprava raňajok a pokračuje sa do školy a do práce. Na obrázku č. 1, ktorý uvádzam v prílohách, je vyobrazená rodina ráno pri raňajkách (1. epizóda). Obrazom americkej rodiny je hlboké puto, ktoré je medzi rodinnými príslušníkmi, či už sú pokrvnou rodinou alebo nie. O tom sa Callie presvedčuje, keď jej Brandon zahrá skladbu, ktorú zložil a Callie sa pýta, ako to môže byť o nich, keď to nemá slová. Brandon začne hrať na pár klávesoch to, čo

je on, potom pridá to, čo sú jeho matky, dvojčatá Jesus a Mariana a všetci, čo tvoria dokopy = rodina. Ukážku z 1. epizódy poskytujem na internetovom zdroji (1:53)⁷⁹. Už v 1. epizóde vidíme rôzne dejové línie. Ako by každá jedna postava mala tú svoju cestu. Callie sa snaží zachrániť svojho brata Juda. Mariana sa tajne stretáva so svojou biologickou matkou, a preto po škole predáva lieky, aby jej mohla dať peniaze. Jesus, ktorého zaujímajú prevažne dievčatá a najlepšia kamarátka sestry. Stef sa stretáva s problémom, že v práci musí pracovať so svojim bývalým manželom. Lena má zase množstvo problémov v škole, ktoré musí vyriešiť, ako napríklad to, kto predáva lieky po škole. Ale aj napriek tomu všetky tieto línie do seba zapadajú, rodina si pomáha, konzultuje, prehodnocuje a hlavne komunikuje, ale vedia aj jeden druhého podržať a pochopiť. Prichádza situácia, keď Brandon má ísť na súťaž v hraní na klavír, ale všimol si, že Callie odchádza, pomáha jej zachrániť brata Juda, ktorý je mladší a žije v pestúnskej starostlivosti nie v najlepších podmienkach. Juda zachráni a nastáhuje sa k Fosterovcov. Tu sa začína tvoriť rodina dvoch matiek, dvojčiat, Brandona, biologického syna a Callie a Juda. Stef a Lena nemali miesto už pre iné deti, no keď zachránili Juda, tak prichádza koniec 1. epizódy, kde máme možnosť vidieť prepojenie hudby a rodinnej atmosféry, keď sa Stef a Lena vedia dohodnúť a rodina ich spája.

Stef: „*Myslím, že ich nepošleme späť do domova. Nie hneď teraz.*“

Lena: „*Si si istá? Nemáme toľko miesta.*“

Stef: „*Tak nejaké spravíme, nejaké spravíme...*“

Úsmev a objatie (hudba). Obrázok č.2.

Časť naratívnych liniek je rozpracovaná už v prvom diele, kde ja taktiež exponované celé rodinné prostredie a vzťah matiek k deťom. Niektoré linky sú neskôr uzavreté a vyriešené a iné prechádzajú ďalej. Priebežne sa taktiež objavujú nové línie. Samozrejme to súvisí s vytváraním napätia, ktoré má udržať divákov pri sledovaní. Celý proces je veľmi podobný v zobrazovaní klasických rodinných drám.

⁷⁹ TvSeriesandShips: Brandon & Callie Scenes 1x01 PART 1 [The Fosters]. [online]. 2013 [cit. 2013-08-12]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=YwOLk7i0A7I>

V 21. epizóde, čo je posledná epizóda prvej série, máme možnosť vidieť uzavretosť príbehu. To, čo bolo naratívnou otázkou po celú dobu, teda adopcia Juda a Callie, teraz máme možnosť vidieť vyriešenie tejto naratívnej hádanky. Nie však úplne. Scéna, keď celá rodina čaká pred súdom a teší sa z toho, že idú na tento proces, sa v okamihu zmení, keď Callie zistí, že má iné meno otca vo svojom rodnom liste a iné meno otca v origináli rodného listu. V tejto chvíli Callie nemôže byť adoptovaná a divákovi sa tak naskytuje ďalšia naratívna hádanka. Ďalším prekvapením je, že na konci tejto epizódy Lena oznamuje Stef, že je tehotná. Tak sú na konci prvej série divákovi položené hneď dve naratívne hádanky. Posledných pár sekúnd končí tým, ako Brandona, najstaršieho syna, zmlátia spolužiaci a ruku mu pricviknú do dverí auta (to môže mať trvalé následky, pretože Brandon je klavírny virtuóz). Druhou sériou sa však moja práca nezaobrá. Fosterovci si Juda adoptujú, a tak vzniká rodinná fotografia, ktorú prikladám v prílohách na obrázku č. 6.

Medzi znaky subžánru rodinnej drámy patrí okrem emocionálnych prvkov aj prostredie, kde sa dej odohráva. Prostredie je stabilne vytvorené, natáča sa väčšinou v interiéri domu, kde rodina žije. Rodinné prostredie, nálady a problémy, ktoré každodenne riešia, vidíme komunikáciu medzi Stef a Lenou a ich deťmi. Pozorujeme ich komunikáciu v priestoroch obývačky (čo je typické pre rodinný seriál), kuchyne ale aj izbách. V priestore kuchyne máme možnosť vidieť, že sa tu stretáva každý deň celá rodina pohromade. Stretávajú sa pri raňajkách, kde sa každý ponáhľa do školy a matky do práce. Typické rodinné raňajky. Pripomienky matiek, aby si nič nezabudli a hlavne poukazujú na to, aké majú plány na celý deň alebo či niečo nepotrebujú. Vidíme rozdelenie izieb pre chlapcov a dievčatá. Jesus býva v jednej miestnosti s Judom, čo niekedy nie je prínosom vzhľadom na vekový rozdiel. Jesus, ktorý je už v pubertálnom veku, keď chce mať svoje súkromie alebo chce byť osamote so svojou priateľkou. Situácia nastala aj v epizóde, keď posielala svojej priateľke sexi fotografie a príde tam Jude⁸⁰. Dievčatá Callie a Mariana nažívajú v pohodlí sesterskej lásky.

⁸⁰ YASHAR, Ali. Jesus Foster Sexy | Jesus Time (The Fosters 1x14). [online]. 2014 [cit. 2015-01-05]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=lfMACTwOOXc>

Niekedy večer sa zhovárajú a niekedy Callie podáva pomocnú ruku a radí Marianne. Brandon má svoju vlastnú izbu, nakoľko je to hudobný expert na klavír a potrebuje súkromie na skúšanie. Stef a Lena majú svoju spálňu, kde vidíme ukážky lásky, bozky ale väčšinou sú unavené po celom dni a rozoberajú rôzne problémy detí alebo aj svoje vlastné. Vidíme, že táto miestnosť má určité súkromie, vždy keď niečo deti potrebujú, slušne zaklopú a až potom môžu vojsť dovnútra. Inak to je napríklad v seriáli *V siedmom nebi*, keď deti prichádzajú ráno do spálne za rodičmi všetky a zhovárajú sa tam o rôznych veciach. Takúto scénu v seriáli *The Fosters* nevidíme. So sexualitou sa každopádne počíta viac, ako napríklad v seriáli *V siedmom nebi*, ale nie je zobrazená, čo súvisí hlavne s cieľovou skupinou.

The Common Sense Media hovorí o tom, že seriál *The Fosters* je určený pre vekovú kategóriu priebežne 14 rokov. Avšak podľa fanúšikovských stránok vidíme, že seriál *The Fosters* sleduje veková kategória od 12 rokov až po 50 ročných. Je to rodinný seriál, takže každý z nás si tam nájde svoju obľúbenú postavu a stotožní sa aj s dejom. Je však dobré poukázať na to, že v seriáli *The Fosters* uvidia diváci náznaky flirtovania a randenia. Uvidia maznanie sa v posteli, no nevidia sexuálne prvky a sex ako v iných seriáloch pre dospelých. Vidíme však epizódu, v ktorej sa Jesus vyspí so svojou priateľkou. Vidíme však len začiatok (bozkávanie, vyzliekanie trička a to je všetko). S matkami však hovoria o sexuálnej zodpovednosti a taktiež hovoria o tom že deťom nechávajú kondómy v kúpeľni. Niektorých rodičov by to mohlo rozhorčiť a nemuselo by sa im to páčiť. Niekedy používajú slabé nadávky.

V každej epizóde sa neodohráva dej len u Fosterovcov doma, hoci majú krásny dom. Niekedy Callie hrá na gitare na terase alebo matky komunikujú s deťmi v záhrade. Ďalším prostredím je školské prostredie. Lena je tam zástupkyňou a túto školu navštevujú všetky deti. Vidíme školský areál, kanceláriu a areál v exteriéri ihrisko, pláž.

3.3 Typológia postáv

Túto kapitolu venujem typológií postáv. Zaoberám sa hlavnými postavami, ich prvkami a charaktermi ako sú vyobrazené v seriáli *The Fosters*. Postavy sú súčasťou klasického naratívu, sú neoddeliteľnou súčasťou či už pre filmovú

tvorbu, televíznu tvorbu, literárnu alebo divadelnú hru. *The Fosters* sa skladá zo siedmich hlavných postáv, s ktorými sa stretávame v každej epizóde. Ako uvádza Jakub Korda⁸¹, o postavách a ich osudoch, ako diváci prejavujeme záujem, ich vnútorné potreby, túžby, úlohy sú zdrojom motivácie pre ich konanie v príbehu, čo je katalizátorom celej zápletky. Z analytického hľadiska pre nás môžu byť v súvislosti s postavou zaujímavé napríklad otázky typu: Ktoré postavy sú pre nás centrálné a aký je ich počet? Aké epizódne postavy vidíme v príbehu a aký je ich význam? Ako sú jednotlivé postavy konštruované? Akú mieru realistickosti majú jednotlivé postavy? Existuje nejaké fungovanie a hierarchický vzťah medzi postavami? „*V prípade televízie je význam postavy či postáv svojím spôsobom ešte zosilnený, a to vďaka sériovej povahe televíznych príbehov. Divák sa s postavami stretáva opakovane a oni sa môžu stať dlhodobou súčasťou jeho „kultúrneho sveta“. Faktom je, že čoby diváci často sledujeme týždeň čo týždeň sebe si relatívne podobné príbehy viazané na našich obľúbených hrdinov, a hlavnou motiváciou pre súvislé sledovanie takejto sekvencie príbehu je často práve nás „intímny“ záujem o postavu, s ňou často máme až familiárny vzťah*“⁸².

„*Postava ako psychologicko-fyziologický celok je výsledkom zámernej konštrukcie televíznych tvorcov. Proces castingu je kľúčový – výber hereckých predstaviteľov je pri vzniku televíznych relácií náročnou fázou celého pripravovaného obdobia. Pri samotnom natáčaní je postava ďalej obdarovaná ďalšími prvkami, ktoré vedú diváka k prisudzovaniu určitých vlastností a charakteristík konkrétnym postavám*“⁸³.

Takže *The Fosters* má sedem hlavných postáv, ktoré by som chcela v skratke opísať a charakterizovať. Ako som už viackrát spomínala, rodina má dve matky/lesby, ktoré majú skvelý vzájomný vzťah, ale taktiež si vybudovali veľmi blízky vzťah s deťmi. Matky Stef a Lena sú dve navzájom rozdielne postavy, ktoré tvorcovia prepracovali a vytvorili. Už len to, že Stef a Lena tvoria

⁸¹ KORDA, Jakub. *Úvod do studia televize*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2005, 77 s. ISBN 80-244-1135-0.

⁸² KORDA, Jakub. *Úvod do studia televize*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2005, 77 s. ISBN 80-244-1135-0.

⁸³ KORDA, Jakub. *Úvod do studia televize*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2005, 77 s. ISBN 80-244-1135-0.

lesbický pár, evokuje aj ich samotný charakter a správanie. Na prvý pohľad hneď v prvej epizóde vidíme, že Stef tvorí tú „hlavu rodiny“ a Lena je tá, ktorá je tá „citlivá matka“. Tieto dve charakteristiky som uviedla v úvodzovkách, pretože po sledovaní prvej série zisťujeme, že i keď Stef je tá prísna a rázna postava, miluje svoje deti a vie byť citlivá a zraniteľná. Na druhej strane taktiež Lena, ktorá je citlivá a vždy priateľská, vie byť tá tvrdá a rázna ako Stef. Tieto dve hlavné postavy môžeme rozdeliť ako Stef, tá, ktorá je viac maskulínny typ a Lena, ktorá je viac feminínny typ. To už máme možnosť vidieť hneď pri prvom obraze na tieto postavy v seriáli. Viac však o týchto typoch budem popisovať v samostatnej podkapitole s názvom Gendrové role 3.3.1. Samostatná charakteristika postáv zahŕňa v prvom rade Stef, ktorú stvárnila herečka Teri Polo⁸⁴, ktorá pre mnoho divákov bola známa z rôznych amerických filmov a komédií. V seriáli *The Fosters* si zahrala postavu policajtky. Už samotné meno Stef názvom evokuje, že táto postava bude rázna a bude tou hlavou rodiny, a tak to aj je. Stef je blondínka, ktorá väčšinou času chodí v policajnej uniforme. Je staršia ako jej partnerka Lena, môžeme si to napríklad odvodiť z typu postavy, starším výrazom tváre ale aj od toho, že Stef už má za sebou jedno manželstvo a má biologického syna, ktorý ma 16 rokov. Objektívnym korelátom, čo znamená spojenie si postavu s určitým objektom alebo prostredím, ktorý vytvára kultúrny význam, môžeme povedať, že pre Stef je týmto objektom policajná uniforma alebo hrniec na kávu, ktorý vidíme aj v znelke seriálu. Postava Stef je typická a energická, v dialógoch často vidíme prácu a gestá s rukami pri rôznych situáciách. Čo sa týka druhej postavy, tak je to manželka Stef, ktorá sa volá Lena. Lenu v seriáli stvárnila herečka Sherri Saum, ktorá predtým hrala v rôznych seriáloch či už ako hlavná, vedľajšia alebo hosťujúca postava. Lena je zástupkyňa na škole, ktorú navštevujú všetky ich deti. Jej matka v seriáli je Afroameričanka a otec beloch. Lena ja milá, pôvabná a sympatická postava, ktorá stvárňuje citlivú a priateľskú matku. Často vidíme, ako s deťmi komunikuje, rieši problémy. Už to meno postavy, keď ho divák počuje alebo vysloví, je ženskejšie a zvukovo príjemnejšie, ako Stef. Lena má špecifický znak, že si pri väčšine dialógov alebo dramatických situáciách prehráva vlasy

⁸⁴ Teri Polo známa z filmov: Foter je lotor 2000, jeho Fotor, to je Lotor! 2004 a Fotri sú Lotri 2010.

alebo ich zapína do vrkoču. Môže to byť určitý znak napríklad nervozity, strachu a podobne.

Biologického syna Stef si zahral Brandon, ktorého stvárnil herec a spevák David Lambert. Brandon má 16 rokov a navštevuje strednú školu. Je priateľský, miluje svojich súrodencov a svoje dve matky. Objektívnym korelátom je klavír, ktorý vidíme často s touto postavou. Či už ide o prípravu na koncert, súťaž alebo len tak, keď hrá a skladá piesne. Dvojičky, ktoré si Fosterovci adoptovali, sa volajú Jesus a Mariana. Tieto dve postavy stvárnil herec Jake T. Austin a herečka Cierra Ramirez. Toto herecké obsadenie niektorí diváci už poznajú, pretože sa preslávili účinkovaním na Disney Channel. Jake T. Austin ako postava Maxa v *Kúzelníci z Waverly* (2007) a Cierra Ramirez hrala v *Sladkom živote Zocha a Codyho* (2007). Tieto dve postavy sú dvojčatá, ktoré si Fosterovci adoptovali, pretože ich matka ich opustila. Už z ich mien môže byť divákovi jasné, že nemajú typické americké mená, ale mená Jesus a Mariana sú mexické mená. Jesus a Mariana sú Hispánci, majú 15 rokov. Jesus je skôr takým ochrancom Mariany. Ona robí rôzne hlúposti a on to za ňu napráva. Majú sa však radi. To, že sú Hispánci, môžeme vidieť jednak napríklad na vzhľade, črtách tváre alebo napríklad, keď sú spolu, tak hovoria španielskym jazykom. Mariana je niekedy sebecká a je to taká tá dobrá študentka v škole, učí sa lepšie ako jej brat Jesus, ktorého zaujímajú dievčatá a šport. Jesus je hyperkinetik, čo znamená že má poruchu pozornosti a veľkú energiu, ktorú si vybíja v športe. Postavu Callie stvárnila pre divákov možno neznáma austrálska speváčka a herečka Maia Mitchell. Callie má 16 rokov tak ako Brandon. Po príchode k Fosterovcov je nedôverčivá a nekomunikatívna. Postupom času vidíme premenu tejto postavy, kedy zachráni svojho mladšieho brata Juda, ktorého stvárnil herec Hayden Byerly. Callie postupne získava dôveru a priateľstvo Stef a Leny a zisťuje, že toto by bola pre ňu tá najlepšia rodina. Po čase však Brandon začne cítiť lásku ku Callie a aj ona k nemu a tu vzniká ďalší problém. Jude je 13 ročný chlapec, ktorého na konci prvej série adoptujú. Je milý, priateľský, citlivý a dá sa povedať, že nekomplikovaný, nevytvára žiadne problémy a podobne. Týchto sedem postáv pokladám za hlavné postavy seriálu *The Fosters*. Samozrejme, súčasťou každého televízneho seriálu sú aj vedľajšie postavy, medzi ktoré by som zaradila Mika, ktorý je biologický otec Brandona, a vidíme

ho aj so Stef v práci, pretože je tiež policajt. Nevidíme ho však v každej epizóde. Mike je milý, má rád celú rodinu Fosterovcov, má s nimi dobrý vzťah, tak ako s Lenou, tak aj s deťmi. Samozrejme, vidíme v prvej sérii rôzne problémy, ktoré napríklad vzniknú pri udeľovaní trestu pre Brandona. Zrazu sa tu vytvorí pred nami obraz toho, že Brandon má troch rodičov. Biologickým otcom je Mike ale v rôznych situáciách môžeme vidieť, ako Brandon spomína, že má dve matky. To je aj preto, že ho mala Stef v pestúnskej starostlivosti, takže Lena ho tiež vychovávala. Samozrejme, diváci sa s určitými postavami stotožňujú, fandia im, prežívajú s nimi radosť, smiech a na druhej strane smútok, niekedy tam možno nájdú aj svoju vlastnú ukážku zo života. Hlavné postavy v seriáli *The Fosters* sa stali obľúbenými pre rôzne vekové kategórie. Môžeme to vidieť na rôznych fanúšikovských stránkach, fórach ako aj v komentároch pod rôznymi videami na internetových stránkach. To by bolo asi všetko ku kapitole o postavách. Moja práca sa hlavne týka obrazu rodiny, takže touto kapitolou som chcela v skratke vymedziť a opísať, z akých postáv sa skladá rodina Fosterovcov. V prílohách prikladám obraz tejto americkej rodiny s hlavnými postavami seriálu *The Fosters*.

Centrálne postavy tvoria jednu rodinu, čo je úplne rovnaké ako v iných rodinných dramatických seriáloch a soap operách. Ide predovšetkým o konflikty vo vnútri rodiny a riešenie problémov s vonkajším svetom, kde sa rodina vzájomne podporuje. Jediné, čo je iné, je to, že sú v rodine dve matky a taktiež, že väčšina detí nie je biologicky vlastná. To je ale taktiež častou témou. Rieši sa tu vzájomná súdržnosť a starostlivosť a je narušovaný základný predpoklad, že rodina vzniká biologicky. Na druhej strane vidíme spojenie s tradičnými prvkami, medzi ktoré patrí svadba.

3.3.1 Gendrové role

V tejto kapitole sa zaoberám gendrovými rolami v seriáli *The Fosters*, a to hlavne charakteristikou dvoch hlavných postáv, a to je Stef a Lena, ktoré tvoria pár. Spoločenské vedy hovoria o gendere ako o „faktore“ alebo sfére analýzy, uplatňuje sa tiež na stelesnenie osoby ako „značka“ biologickej, jazykovej alebo kultúrnej diferencie. Na druhej strane môžeme gender chápať ako označenie, ktoré prijíma už sexuálne vymedzené telo, ale aj potom existuje označovanie iba

vo vzťahu k inému pohlaviu. Rada teoretikov tvrdí, že gender je „vzťah“, súbor vzťahov, nie individuálny atribút.

Butler⁸⁵ odhaľuje, že binárna opozícia medzi gendrom a pohlavím, tak isto ako binárna opozícia medzi ženou a mužom, sú falošné, príliš zjednodušujúce kategórie, ktoré zastierajú pravú povahu veci. Takýto binárny systém vychádza z heterosexuálneho ideálu, ktorý funguje v spoločnosti ako vnútená norma: podľa heterosexuálnej logiky je „správne“, aby ľudia boli buď ženami, alebo mužmi, pričom z ich biologického pohlavia sa mám prirodzene odvíjať, o aký typ sexuálnej túžby a gendrovej role sa budú zaujímať. Podľa Butlera je register rôznych pohlaví, sexuálnych túžob a gendrových rolí oveľa pestrejší, širší a priepustnejší než dve heterosexuálne možnosti. Ako je pritom daný heterosexuálny ideál normatívny a neodpovedajúci realite, je vidieť na systematickom trestaní tých, kto z nich vybočuje – vo viacerých kultúrach je veľmi viditeľné sociálne vylúčenie napríklad trans ľudí, ktorí sa nehlásia jasne ani k ženskej ani k mužskej identite, a tak ohrozujú tento heteronormatívny rád. Ženská identita je mnohočlenná, nie je možné ju definovať esencialisticky ako niečo, čo je raz a navždy dané.

Naša gendrová a pohlavná identita sa podľa Butlera ustanovuje performatívne, to znamená pomocou citovania určitých štylizovaných, gendrovo charakteristických aktov, ktoré opakujeme v náväznosti na vnucované normy, a tým predvádzame, svoj gender. V seriáli *The Fosters* sa stretávame s dvoma gendrovými aspektami, a to s tzv maskulínnym a femínnym. Feminita a maskulinita sú výsledkom kultúrnej regulácie správania. Spoločnosť ale prisudzuje rôzne charakteristiky gendrovým rolám. Rozdeľujú sa na mužské a ženské špecifické znaky. Predpoklad binárneho gendrového systému implicitne udržuje vieru v mimetický vzťah medzi gendrom a pohlavím, keď má gender odrážať pohlavie alebo ním byť inak ohraničený. Ak sa konštruovaný status genderu teoreticky uchopí ako na pohlavie radikálne nezávislý, zo samotného genderu sa stáva neukotvený umelý konštrukt, a to s tým dôsledkom, že pojmy muž a mužské môžu rovnako tak označovať mužské aj ženské telo a žena a

⁸⁵ BENDO VÁ H, STRNAD M, Spoločenské vedy a audiovize. vyd. Praha: Akadémia muzických umění, 2014, 763s. ISBN 978-80-7331-313-5, s684,710.

ženské môžu rovnako tak značiť mužov aj ženy. Televízia považuje gender za nevýznamnejší socializačný činiteľ v médiách. V rodinnom seriáli vidíme dve matky/lesby. No však už ich výzor a správanie nie je typicky ženské pri oboch postavách, i keď to sú ženy. Tvorcovia vytvorili lesbický pár, ktorý sa však rozdeľuje vlastnosťami na viac mužský a viac ženský typ postavy. Poukazujem na určité prvky na týchto dvoch postavách. Stef je viac maskulínny typ, čo nasvedčuje už samotný fakt, že je policajtkou, čo je viac mužské povolanie ako ženské. V seriáli vidíme, že je viac hlavou rodiny, i keď o všetkom rozhodujú spoločne. Často ju môžeme vidieť v policajnej uniforme aj doma. V civilnom oblečení tiež nosí väčšinou tričku, nohavice. Nechodí oblečená v šatách a nenosí topánky na podpätkoch. Je prísnejšia a ráznejšia v rozhodovaniach. Snaží sa niekedy presadiť svoje nápady a myšlienky. Stef niekedy koná sama za seba bez toho, aby sa poradila s Lenou, je orientovaná na daný cieľ, za ktorým si ide. Stef v rodine väčšinou zvyšuje hlas. Navonok vyzerá drsne a má všetko pod kontrolou. Typickým príkladom je, že na svadbe mala Stef oblečenú blúzku a biele nohavice, na druhej strane Lena bola „nevesta“, ktorá mala svadobné šaty a vyčesané vlasy. Lena je postava, ktorá zohráva v tejto rodine viac femínny typ. Vidíme to na určitých prvkoch, ako je citlivosť, priateľskosť, úprimnosť. Lena je zástupkyňa školy, ktorá je vždy upravená a chodí spoločensky a moderne oblečená, je pribojná ale citlivá a jemná. Odlišnosť na týchto dvoch postavách môžeme vidieť napríklad aj na postoji. Stef má strnulý postoj, má dynamickú a energickú chôdzu, naopak Lena má ladný pohyb a vzpriamenú postavu. Na tomto seriáli môžeme vidieť, že aj tu sa tvorcovia vyhrali s gendrovou rolou. Ako vopred premýšľali o vybudovaní takýchto dvoch postavách. Určite nepremýšľali o dvoch maskulínných matkách alebo dvoch femínných matkách. I keď tvorcovia vyobrazujú „modernú rodinu“, chceli sa priblížiť tej „tradičnej“ rodine. Diváci môžu byť stotožnení s postavou Stef ako „otcom“ rodiny a s Lenou ako „matkou“ rodiny. Nič ale nemení fakt, že Stef a Lena tvoria lesbický vzťah. Ako som už spomínala, takúto modernú rodinu môžeme vidieť na ABC Family po prvýkrát, je to niečo netradičné aj pre divákov. Tvorcovia chceli poukázať na rovnosť amerických rodín bez toho, aká je štruktúra rodiny. V prílohách na obrázku č. 7 a obrázku č. 8 môžete vidieť rozdiel medzi Stef a Lenou. Môžeme si predstaviť kruh pod názvom spoločnosť, v tomto kruhu sa nachádza slovo rodina a v zátvorke je tradičná rodina /

heterosexuálne páry. Okolo toho kruhu si môžeme predstaviť množstvo vecí, o ktorých ľudia hovoria, že patria do spoločnosti, no vždy ich nejako diskriminujú alebo uzatvárajú do inej skupiny. A to sú práve tie rodiny „druhé“ (jeden rodič, homosexuálne páry, rozvedený rodičia, černošské rodiny a podobne). A táto druhá položka, ktorú som nie len ja, ale aj iní, nazvala „moderná rodina“ sa pomaličky presúva do stredu tohto kruhu aj vďaka americkému seriálu *The Fosters*. Gendrová identita v seriáli je vyobrazená, už len tým, že Lena je Afroameričanka / miešanka, a tiež nevie, kde patrí. Vo 4. epizóde oslavujú Mariana a Jesus narodeniny, Lena a Stef pripravia veľkolepú oslavu. A Lena zavolała mexickú skupinu, aby jej zahráli. Lena cíti, že ani Mariana nevie, kam patrí. Vychovali ju však Stef a Lena, ale Mariana je Hispáska, a to sa nezmení. Vždy pociťuje pozitívum aj negatívum ku kultúre latinskej Ameriky. Ohľadom etnickej príslušnosti uvádzam rozhovor zo 4. epizódy medzi Lenou a jej mamou Danou. Jej matka hovorí o tom, aká je táto narodeninová oslava nádherná.

L: *„No, ale toto nie je len narodeninová oslava. Je to o Marianinom prijatí jej kultúry“*

D: *„ Ich členom, samozrejme, nie je. Len chcem povedať, že byť latino Američankou, nie je len o farbe pokožky.“*

L: *„Ale byť čierna je? Pre teba byť čiernou vždy bolo o farbe pokožky.“*

D: *„To nie je pravda.“*

L: *„Áno je.“*

D: *„Povedala som len to, že ľudia s tmavou pokožkou prežívajú iný život než tí so svetlou pokožkou.“*

L: *„A tým iným, myslíš viac autentické?“*

D: *„Myslím tým ťažšie, zlato, tmaví ľudia prežívajú väčšiu diskrimináciu. To je bežný fakt života,“*

L: *„Tak sa možno len snažíme Mariane vynahradiť to, čo jej nemôžeme dať. Ja ale rozumiem, ako sa cíti,“*

D: „Rozumieš? Vychovala ťa čierna matka.“

L: „A biely otec, a nikdy som sa necítila byť prijatá ani jednou komunitou, mami.“

D: „No tak to ma mrzí, že si mala taký ťažký život ako nádherná žena so svetlou pokožkou. Ale či sa ti páči alebo nie, farba tvojej kože ti dopriala viac príležitostí než mne.“

L: „To je to. čo si si vždy myslela, že byť miešanec mi zjednodušilo život?“

D: „A samozrejme že áno. Ale či sa ti to páči alebo nie, nikdy nebudeš vedieť, aké je to byť černoškou v Amerike.“

L: (odchádza)

V seriáli *The Fosters* vidíme narušenie klasickej štruktúry televíznej rodiny tým, že sú v nej ako rodičia dve ženy. Zároveň ale vidíme reprodukciu heteronormatívnych ženských a mužských rolí.

4. ZÁVER

Mojím hlavným cieľom bolo popísať vyobrazenie rodiny v americkom seriáli *The Fosters*, ktorý je vysielaný od roku 2013 americkou televíziou ABC Family. V súčasnej dobe seriál pokračuje druhou sériou. Moja práca sa venovala pozorovaniu a opisu prvej série, ktorá obsahuje 21 epizód. *The Fosters* je rodinný americký seriál, ktorý prináša pohľad na „modernú americkú rodinu“. Rodina tvorí základnú časť pre televíziu ABC Family. Mojím cieľom bolo popísať rodinu, ktorú netvorí biológia. Postavy v seriáli nie sú spojené na základe pokrvných vzťahov ale aj napriek tomu odzrkadľuje prvky „tradičnej rodiny“. Rodina Fosterovcov je tvorená z dvoch matiek Stef a Leny, biologického syna jednej z matiek a adoptovaných detí. Náplňou práce bolo poukázať na život rodiny, kde je kladený dôraz na vzťahy. Porovnávala som to s niektorými epizódami seriálu *V siedmom nebi*, kde je vyobrazená „tradičná rodina“, kde rodinu tvorí otec, matka a biologické deti. I keď na prvý pohľad sa zdá, že rodiny v seriáli sú rozdielne a venujú sa inej tematike, opak je pravdou. Seriáli majú mnoho spoločného, ohľadom vyobrazenia vzťahov, komunikácií, riešenia problémov a podobne. Fosterovci majú presne také isté vzťahy ako rodina *V Siedmom nebi*. Americký seriál teda poukazuje na „nový druh rodiny“, čo je aj heslom americkej televízie ABC Family. Obraz rodiny v televízii už nie len o manželstve, náboženstve, rovnakej rase ale hlavne o vzájomnej láske a tolerancii. *The Fosters* je od „tradičnej“ rodiny, predovšetkým odklonená od biológie.

Počas písania mojej bakalárskej práce pokračuje seriál *The Fosters* druhou sériou, ktorá sa ešte podrobnejšie venuje zobrazeniu „modernej“ americkej rodiny v seriáli, a taktiež sa viac venuje gendrovým roliam a homosexualite v rodinnom seriáli. Myslím si, že stanovené ciele, ktoré som si na začiatku svojej práce stanovila, som aj splnila. Moja práca, ma určite perspektívu pre ďalší výskum amerických rodinných seriálov na ABC Family, ale aj pre rozpracovanie iných zložiek, ktoré seriál obsahuje. Podrobnejšie by sa dalo písať o typológii postáv alebo kultúrnych prvkoch rodiny. Je možné, že v budúcnosti, budem pokračovať v analýze seriálu *The Fosters*, vzhľadom na to, že pokračuje druhá

séria. Diváci s obľubou sledujú tento seriál v televízií, tak verím, že bude aj tretia séria.

Americký seriál *The Fosters* vysielaný ABC Family, zobrazuje fikčný svet, ale divákovi odráža problémy, ktoré poznajú napríklad aj zo svojho reálneho života. Problémy v práci, riešenie problémov svojich detí, zlyhanie, klamstvá a podobne... Na druhej strane však prináša divákovi obraz o americkom živote plnom lásky, dôvery, priateľstva a spokojnosti. Svoju bakalársku prácu považujem za prínosnú. vzhľadom na to, že je seriál pomerne nový (jún 2013), umožňujem svojou prácou nahliadnutie do „modernej rodiny“, ako funguje a ako ju zobrazuje americká rodinná televízia.

Zoznam použitých prameňov a literatúry

Pramene

1. Seriál The Fosters, ABC Family, 3.6.2013-24.3.2014
zdroj: dostupné v archíve autorky
2. Seriál 7th Heaven (V Siedmom nebi), WB a CW Television Network, 26.8.1996-13.5.2007, zdroj: dostupné v archíve autorky

Literatúra

3. ALLEN, Robert Clyde a Annette HILL. *The television studies reader*. New York: Routledge, c2004, xvii, 629 p. ISBN 04-152-8324-8.
4. ALLRATH, Gaby, GYMNICH, Marion. Narrative strategies in television series. Palgrave Macmillan, 2006. 248 s. ISBN 1403996059.
5. BASLAROVÁ IVA, Disertační práce, *Publikum soap opery Ordinace v ružové zahradě a jeho gendrová vztahování se*, Etnografická studie, Brno, 2011, Masarykova Univerzita, Obhajoba 3.2.2012 práca bola úspešne obhájená
6. BENDOVÁ H, STRNAD M. *Spoločenské vedy a audiovize*. vyd. Praha: Akadémia muzických umění, 2014, 763s. ISBN 978-80-7331-313-5, s697-698.
7. BORDWELL, David, THOMPSONOVÁ, Kristin. *Umenie filmu: Úvod do štúdia formy a štýlu*. 1. vyd. Praha : AMU, 2011. 680 s. ISBN 978-80-7331-217-6.
8. BUTLER, Jeremy G. *Television: Critical Methods and Applications*. 1st edition. Mahwah and London: Lawrence Erlbaum Associates, 2007. 512 p. ISBN 0-8058-5415-0

9. BUTLER, Jeremy G. *Television: critical methods and applications*. 4th ed. New York: Routledge, 2012, xviii, 491 p. Routledge communication series. ISBN 02-038-4524-2.
10. BUTLER, Judith 1990. *Gender Trouble*. New York: Routledge.
11. BUTLER, Judith 1993. *Bodies That Matter*. New York: Routledge
12. FISKE, John. *Television culture*. 2nd ed. New York: Methuen, 1987, viii, 353 p. ISBN 04-169-2440-9.
13. GIDDENS, A. (1999): *Sociologie*. Praha, Argo, s552.
14. KORDA, Jakub. *Úvod do studia televize*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2005, 77 s. ISBN 80-244-1135-0.
15. MILLER, Toby. *Television studies the basics*. London: New York: Routledge, 2010. 254 s. ISBN 978-0-415-77423-9.
16. MITTEL, Jason, *Television and American Culture*. Oxford University Press, 2009. 450. s. ISBN 0195306678.
17. NOVÁKOVÁ, Lenka. *Mechanismy reprezentace rodiny v lifestylových časopisech*. 2008, 102s.
18. ŘIHÁČEK, Tomáš, Ivo ČERMÁK a Roman HYTYCH. *Kvalitativní analýza textů: čtyři přístupy*. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, 2013, 190 s. ISBN 978-802-1063-822.,
19. STRAUSS, Anselm., CORBINOVÁ, Juliet. *Základy kvalitativního výzkumu, Postupy a techniky metody zakotvené teorie*, Brno: Sdružení podané ruce, 1999, 196s. ISBN 808583460X

20. SUMMERS, Claude J. *The queer encyclopedia of film*. San Francisco: Cleis Press, c2005, xix, 316 p. ISBN 978-157-3442-091.
21. TERRACE, Vincent. *Internet drama and mystery television series, 1996-2014*. v, 270 s. ISBN 9781476619309.
22. *Velký sociologický slovník: II. svazek P-Z*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 1996, s.749-1627. ISBN 80-718-4310-5.

Elektronické zdroje

23. ABC Family [online]. [cit. 2015-03-15].
Dostupné: <http://tvtropes.org/pmwiki/pmwiki.php/Creator/ABCFamily>
24. FINDOR A, Identita [online]. [cit. 2014-11-12]. Dostupné z <http://www.multikulti.sk/pojmy/identita.html>
25. *Gender, rovné příležitosti, výzkum*. Sociologický ústav Akademie věd České republiky, 2001. ISBN 1213-0028. Dostupné na: http://www.genderonline.cz/uploads/111c5fcf226d2ed033ab618317aed562450a0489_rocnik02-3-2001.pdf
26. Homosexuáli v USA oslavují. Zákon, že manželmi musia byť len muž a žena, neplatí. [online]. Petit Press, 2013 [cit. 2014-11-06]. Dostupné z: www.sme.sk/c/6849893/homosexuali-v-usa-oslavuju-zakon-ze-manzelmi-musia-byt-len-muz-a-zena-neplati.html
27. Lena & Mariana's conversation 1x09 [The Fosters] *HD*: TvSeriesandShips. [online]. 2013 [cit. 2014-09-10]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=G3hOLTvsUAE>

28. LEWIS, Ryan. MACKLEMORE & RYAN LEWIS - SAME LOVE feat. MARY LAMBERT (OFFICIAL VIDEO). [online]. 2012 [cit. 2015-02-21]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=hlVBg7_08n0
29. YASHAR, Ali. Jesus Foster Sexy | Jesus Time (The Fosters 1×14). [online]. 2014 [cit. 2015-01-05]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=IfMACTw00Xc>
30. The Fosters: Extended Preview! - ABC Family (June 3rd). [online]. 2013 [cit. 2015-01-13]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=IXNPVWjFuPg>
31. TvSeriesandShips: Brandon & Callie Scenes 1x01 PART 1 [The Fosters]. [online]. 2013 [cit. 2013-08-12]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=YwOLk7i0A7I>
32. ABC Family: ABC Family's The Fosters - Official Intro (Feat. "Where You Belong" by Kari Kimmel). [online]. 2014 [cit. 2014-11-05]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=5UO_pJWSKPI
33. KOBOVÁ, Ľubica. QUEERA PODRÝVANIE IDENTITY: QUEER TEÓRIA A FEMINIZMUS. [online]. [cit. 2015-01-09]. Dostupné z: <http://www.akademickyrepozitar.sk/sk/repozitar/queer-a-podryvanie-identity-queer-teoria-a-feminizmus.pdf>
34. LGBT je skratka ktorá primárne znamená "lesbická, gay, bisexuálny a transrodový“, ale ojedinele sa používa aj ako podstatné meno, teda vo význame "lesbická, gay, bisexuálna a transrodová osoba/osoby". <http://www//sk.wikipedia.org/wiki/LGBT>
35. Medzinárodné centrum mediálnej gramotnosti: Filmové žánre. [online]. [cit. 2015-01-22]. Dostupné z: <http://www.medialnavychova.sk/filmove-zanre/>

36. MELICHER, Lukáš. AKTUÁLNE: Homosexuáli v USA vyhrali ďalšiu bitku. Najvyšší súd zrušil federálnu ochranu manželstva. In: [online]. 2013 [cit. 2015-02-07]. Dostupné z: http://www.postoy.sk/homosexuali_v_usa_vyhrali_dalsiu_bitku
37. National Suicide Prevention Lifeline. [online]. [cit. 2015-02-19]. Dostupné z: www.suicidepreventionlifeline.org/
38. Raise a Child: 15 faktov o LGBT rodičoch [online]. [cit. 2015-03-05]. Dostupné z: www.raiseachild.us/press-relations/15-facts-about-lgbt-parents/
39. The Fosters: Keep Your Frenemies Close. [online]. [cit. 2015-04-01]. Dostupné z: <http://www.barnesandnoble.com/w/the-fosters-stacy-ravetz/1119499130?ean=9781484722404>
40. V-Chip: Viewing Television Responsibly: The TV Parental Guidelines. [online]. [cit. 2015-02-15]. Dostupné z: www.transition.fcc.gov/vchip
41. Základné pojmy používané v súvislosti s LGBT komunitou. [online]. 2011 [cit. 2015-02-04]. Dostupné z: http://www.homofobia.sk/uploaded/infotext_Zakladne-pojmy_Inakost_2011.pdf
42. Wikipedia: The Fosters (2013 TV series). [online]. [cit. 2015-03-02]. Dostupné z: http://en.wikipedia.org/wiki/The_Fosters_%282013_TV_series%29

Zoznam príloh

1. Obrázok č. 1 (Zobrazenie rodiny v americkom seriáli 3.1.3)
2. Obrázok č. 2 (Zobrazenie rodiny v americkom seriáli 3.1.3)
3. Obrázok č. 3 (Zobrazenie rodiny v americkom seriáli 3.1.3)
4. Obrázok č. 4 (Zobrazenie rodiny v americkom seriáli 3.1.3)
5. Obrázok č. 5 (Zobrazenie rodiny v americkom seriáli 3.1.3)
6. Obrázok č. 6 (Zobrazenie rodiny v americkom seriáli 3.1.3)
7. Obrázok č. 7 (Gendrové role 3.3.1)
8. Obrázok č. 8 (Gendrové role 3.3.1)

Prílohy:



Obrázok č.1 Opis obrázka sa nachádza v kapitole Zobrazenie rodiny v americkom seriáli 3.1.3. Zdroj: vlastná tvorba obrázku z epizódy 1. Rodina Fosterovcov



Obrázok č.2 (Zobrazenie rodiny v americkom seriáli 3.1.3). Zdroj: vlastná tvorba obrázku z epizódy 1. Stef a Lena



Obrázok č.3 (Zobrazenie rodiny v americkom seriáli 3.1.3). Zdroj: vlastná tvorba obrázku z epizódy 9. Mariana (vľavo) a Lena (vpravo)



Obrázok č.4 (Zobrazenie rodiny v americkom seriáli 3.1.3). Zdroj: vlastná tvorba obrázku z epizódy 10. Lena a Stef prvá manželský bozk



Obrázok č.5 (Zobrazenie rodiny v americkom seriáli 3.1.3). Zdroj: vlastná tvorba obrázku z epizódy 10. Stef (vľavo), Lena (vpravo) a Lenin otec.



Obrázok č.6 (Zobrazenie rodiny v americkom seriáli 3.1.3). Zdroj: vlastná tvorba obrázku z poslednej 21 epizódy. Z ľava: Stef, Lena, Jude, Callie, súdca, Brandon, Mariana a Jesus.



Obrázok č.7 (Gendrové role 3.3.1). Zdroj: vlastná tvorba obrázku z epizódy 6.Lena (vľavo), Stef (vpravo) Mariana.



Obrázok č.8 (Gendrové role 3.3.1). Zdroj: vlastná tvorba obrázku z epizódy 18. Stef (vľavo) a Lena (vpravo)

NÁZOV:

The Fosters – zobrazenie rodiny na ABC Family

AUTOR:

Lenka Hľadajová

KATEDRA:

Katedra divadelných a filmových štúdií

VEDOUČÍ PRÁCE:

Mgr. Jana Jedličková

ABSTRAKT:

Bakalárska práca, sa predovšetkým zaoberá obrazom americkej rodiny na televízii ABC Family. Seriál pod názvom *The Fosters*, predstavuje nový pohľad na americkú rodinu. Seriál je obrazom „modernej rodiny“ v Spojených štátoch amerických. Hlavou rodiny v seriáli sú dve ženy/lesby, biologický syn a adoptované deti. Svoju prácu rozdeľujem do dvoch častí, a to je teoretická a analytická časť. Opisujem, ako bola vyobrazená „tradičná rodina“ a porovnávam ju s „modernou rodinou“ na americkej televízii. Rodina v seriáli už nie je len o biológii, o manželstve, o zväzku muža a ženy, o rovnakej rase alebo náboženstve. Kládie sa dôraz na rodinné vzťahy, či už ide o biologických alebo nebiologických rodičov.

KLÍČOVÁ SLOVA:

reprezentácia rodiny, rodinný seriál, televízia, žáner, gender

TITLE:

The Fosters – Portrayal of a Family on ABC Family

AUTHOR:

Lenka Hřadajová

DEPARTMENT:

Department of Theatre and Film Studies

SUPERVISOR:

Mgr. Jana Jedličková

ABSTRACT:

This Bachelor`s work mainly deals with the portrayal of an american family on the TV channel ABC Family. The series under the name *The Fosters* introduces a new view of an american family. The series is an image of a „modern Family” in the United States of America. The head of the family are two women/ lesbians, their biological son and adopted children. I divide my work into two parts, the theoretical and the analytical. I am describing how the „traditional family” is depicted and I am comparing it with the „modern family” on american television. The family in the series is not anymore about biology, about marriage, about the bond between man and woman, the same gender or religion. The focus is on family relationships not whether they are the biological or non-biological parents.

KEYWORDS:

representation of a family, family series, television, genre, gender